№ 185 (2685) ■ П'ятниця, 12 жовтня 2001 року ■ Ціна договірна



Голос України

Газета Верховної Ради України

Колектив холдингової компанії «Ровенькиантрацит» достроково завершив річну програму — на-гора піднято п'ять мільйонів тонн вугілля.

***На знімку:** шахтарська династія (зліва направо) — бригадир, Герой України Сергій Генієвський, його брат Олександр і син Сергій.*

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).



ЦЬОГО ДНЯ

■ 1771 р. Народився граф Михайло Милорадович, російський військовий діяч українського походження. (Під час повстання декабристів смертельно поранений П. Каховським.) ■ 1897 р. У Петербурзі відбувся перший у Російській імперії футбольний матч. ■ 1920 р. Перемир'я між Польщею та Радянською Росією. Польські війська знову встановили контроль над західними районами України й Білорусії. ■ 1924 р. У складі УРСР утворено Молдавську АРСР. ■ 1934 р. Народився Юрій Щербак, письменник, громадський діяч, дипломат.

Тероризм як явище виник не 11 вересня,

— зазначив Голова Верховної Ради Іван Плющ під час зустрічі з послом в Україні Його Величності Короля Марокко Мохамедом Азгаром.

— Отже, ми щось пропустили у своїх спостереженнях за глобалізаційними процесами.

Мохамед Азгар поінформував голову українського парламенту про реакцію арабського світу на події у США й Афганістані. Відбувся обмін думками з нагальних проблем соціального, політичного й економічного життя обох країн.

Іван Плющ подякував послові країни, що однією з перших на Африканському континенті визнала незалежну українську державу, і висловив задоволення розвитком двосторонніх відносин, зокрема деяким зростанням товарообігу. Як зазначив Голова ВР, народні депутати позитивно сприйняли пропозицію Марокко обмінятися парламентськими делегаціями, проте цей обмін має відбутися вже після парламентськаих виборів, які в обох країнах пройдуть навесні наступного року.

А в крамниці — дешевша паляниця

Уряд АРК порадував кримчан звісткою про здешевлення хлібобулочних виробів у середньому на 10 відсотків. Для цього є всі економічні чинники, заявив в. о. міністра економіки півострова Арсен Яценюк, —непоганий врожай і на третину нижчі ціни на зерно.

Подія неординарна — адже в автономії ціни на хліб не змінювалися протягом двох років.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.



Фотофакт

У столичному Палаці спорту відкрито міжнародну виставку «Комп'ютер Експо».

Фото Юрія ІЛЛЄНКА (Укрінформ).



Збудував дім, посадив сад і виростив синів

вірменин Вреж Мартиросян на благодатній українській землі

(Матеріал читайте на 6-й стор.).





На знімку: Вреж Мартиросян з синами Варданом і Араїком.

Фото Анатолія ПОНАМАРЕНКА.

Оновлення стану

На Маріупольському металургійному комбінаті імені Ілліча розпочато капітальний ремонт найбільшого в Європі товстолистового стану «3000». Дев'яносто відсотків робіт, на які металурги планують витратити понад 20 мільйонів гривень, буде виконано силами спеціалізованих цехів підприємства. На стані із 18-річним «стажем» застосовуватимуть сучасні технології відновлення металевих поверхонь із використанням мультиметалу, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

Резонанс

Живі сорому не мають?

80 відсотків журналістів, прізвища яких викарбувані на пам'ятній дошці на будинку Національної спілки журналістів, померли від зловживання алкоголем, а не через професійну діяльність. Про це під час прямої телефонної лінії 5 жовтня заявив міністр внутрішніх справ України Юрій Смирнов.

У зв'язку з цим голова Національної спілки журналістів Ігор Лубченко написав у відкритому листі до міністра внутрішніх справ: спілка вважатиме, що журналісти загинули через свою професійну діяльність, доти, доки в судовому порядку не буде доведено протилежне.

(Закінчення на 2-й стор.).

Я вам пишу



«Голос України» — єдине джерело інформації

Мені 74 роки. Передплачую «ГУ» від самого початку і донині. У нас усього дві родини передплачують «ГУ», тож, можна сказати, є агітаторами і позаштатними розповсюджувачами. Люди цікавляться «ГУ», і ми ділимося прочитаним у газеті.

Телевізор не дивимося, бо наш «Рекорд» «пішов на пенсію», і для нас, мешканців вулиці (вулиця самих лише пенсіонерів), єдине джерело інформації — «Голос України».

З повагою Василь КУЦЕНКО.

Макіївка Донецької області.

Передплата-2002



Пошту придумано для людей

Корпункт «Голосу України» і Всеукраїнська профспілка працівників науки, виробництва та фінансів оголошують на Дніпропетровщині конкурс серед поштовиків та листонош на кращу передплату «ГУ». І призи приготували — п'ять велосипедів, незамінних речей для тих, хто розносить пошту в сільській місцевості. Велосипеди отримають кращі листоноші, які зуміють у своїх населених пунктах не лише відновити передплату на «Голос України», а й примножать її. Конкурс відбуватиметься за участю Дніпропетровської дирекції «Укрпошти».

(Закінчення на 5-й стор.).

Лукавлять пани міністри

Нарешті ми отримали змогу ознайомитися з тарифами, за якими поштовики надаватимуть нам послуги з доставки та прийому передплати на періодику. Затверджено ці тарифи наказом Держкомзв'язку та інформатизації України № 142 від 21 вересня цього року. Таке детальне посилання на цей документ потрібне — воно показує, як працює наш чиновник за податки, що їх ми платимо.

(Закінчення на 11-й стор.).

P. S. **Президент Л. Кучма не прийняв відставки Міністра оборони О. Кузьмука**

Пенсії повинні зрости вже сьогодні


У комітетах Верховної Ради

Парламентський комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів рекомендував народним депутатам відхилити внесений урядом проект закону про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.

Як повідомляє інформаційне управління ВР, Міністр праці та соціальної політики Іван Сахань, який взяв участь у засіданні комітету, запропонував зберегти солідарну пенсійну систему, модернізувавши її на базі накопичувальної системи. Голова комітету Валерій Сушкевич наголосив, що під час підготовки документа враховано деякі принципові зауваження депутатів. Це передусім визначення віку виходу на пенсію, збільшення коефіцієнту трудового стажу під час розрахунку розміру пенсії, встановлення граничного віку учасників накопичувальної системи тощо. Однак, на думку більшості членів комітету, здебільшого представників фракції комуністів, законопроект переважно дбає про інтереси завтрашніх пенсіонерів. І не враховує того, що 13 мільйонів пенсіонерів уже сьогодні чекають підвищення пенсій до рівня державних соціальних гарантій. Крім того, зазначали депутати, законопроект не передбачає запровадження перерахунку пенсій, відновлення диференціації їх розміру залежно від трудового стажу. Члени комітету також не погодилися із положенням проекту закону, згідно з яким рівень пенсійного забезпечення встановлюється постановами уряду.

Культура — не сірники, але може швидко згоріти


Готується законопроект

Культуру й мистецтво не можна прирівнювати до виробництва сірників, це — особлива галузь. Тому слід створити законодавчі умови для розвитку закладів культури як непідприємницьких організацій. На цьому наголосив під час «круглого столу» в Комітеті Верховної Ради України з питань культури і духовності, проведеного в рамках канадсько-українського законодавчого і міжурядового проекту за сприяння Всеукраїнського благодійного фонду «Громадянська енергія», голова комітету Лесь Танюк.

4 жовтня н. р. Верховна Рада зробила перший крок до розв'язання цієї проблеми — прийняла закон про внесення змін до Основ законодавства про культуру. Цей документ частково вирішує проблеми діяльності неприбуткових організацій так званого «третього сектору», в тому числі й культурно-мистецьких закладів. Законом, зокрема, передбачено стимулювання галузі через систему надання низки податкових пільг, визначено додаткові джерела фінансування.

Однак статус закладів культури як неприбуткових організацій законодавчо досі не визначено. Цю прогалину має заповнити прийняття вже розроблених законів «Про неприбуткові організації» та «Про внесення змін до деяких законів України з питань оподаткування». Так, закон про неприбуткові організації визначає правовий статус, порядок утворення, діяльності, реорганізації та ліквідації непідприємницьких організацій, права та обов'язки їх засновників, членів, учасників, порядок формування статутного фонду і органів управління, набуття і використання коштів та іншого майна, а також відносини з органами державної влади та місцевого самоврядування.

Саме цей закон, за висловом Леся Танюка, має стати «наріжним каменем політики розвитку культури». Щоб бібліотеки, будинки культури, школи мистецтв, театри могли жити не лише з бюджетних коштів, а й залучати благодійницькі внески та заробляти самі. І не жебрати, а розвиватися.

Юліана ШЕВЧУК.

Живі сорому не мають?


Резонанс

(Початок на 1-й стор.).

У відкритому листі підкреслюється, що більшість загиблих журналістів писали гострі матеріали про владу, правоохоронні органи і тим самим викликали резонанс у суспільстві. Але в міністерстві не дали принципової оцінки фактам, описаним у статтях та репортажах, і не вжили відповідних заходів —навіть після так званих «побутових» смертей працівників засобів масової інформації.

Ігор Лубченко нагадав: ще в 1999 році провоохоронним органам було запропоновано перевірити всі справи, пов'язані з загибеллю журналістів, зустрітися з представниками тих ЗМІ, де вони працювали, відповісти на всі запитання колег, щоб розставити крапки над «і». Однак така зустріч не відбулася, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

На думку голови НСЖУ, підлеглі Ю. Смирнова, не знайшовши винних у смерті журналістів, «намагаються списати ці трагедії на побутовий характер». Утім суспільство до такої позиції правоохоронців не звикати. На жаль.



Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Майор Мельниченко просить зберегти державну таємницю

Цей автор несанкціонованих записів розмов у робочому кабінеті Президента України Леоніда Кучми звернувся через народного депутата Григорія Омельченка до глави держави, Верховної Ради, уряду, РНБО, керівників силових відомств, Генпрокурора України і низки інших високих посадовців з пропозицією не пізніше 18 жовтня направити міністерству юстиції США офіційну заяву уповноваженого державного органу України про наявність у його записах державної таємниці. Як сказано в документі, приводом до такого послання стала офіційна вимога до майора Мельниченка (він перебуває на американській території) міністерства юстиції США про надання цьому американському відомству зроблених на Банковій записів. Майор зауважує, що мін'юст США не бере до уваги його аргументи про те, що записи містять державні таємниці України, Росії, Великої Британії, Німеччини, Ізраїлю, Іспанії, Туреччини й інших держав і внаслідок їх розголошення можливе загострення міжнародних відносин. Ця позиція Вашингтону особливо міцніє у світлі здійснених на території США терактів.

Для того, щоб офіційні державні органи могли переконатися в наявності державної таємниці у записаних у президентському кабінеті розмовах, Микола Мельниченко готовий надати можливість прослухати записи конкретним відомим в Україні політикам: М. Азарову, Н. Вітренко, Л. Грачу, К. Грищенку, Л. та А. Деркачам, О. Дубині, Ю. Землянському, Б. Тарасюку, С. Тігіпку, О. Кузьмуку, О. Карпову, Л. Кравчуку, Ю. Костенку, А. Кінаху, В. Медведчуку, В. Малеву, Є. Марчуку, М. Обіходу, І. Плющу, В. Пустовойтенку, В. Пинзенику, М. Потебеньку, В. Радченку, С. Станік, І. Смешку, Ю. Смірнову, Г. Удовенку, П. Шатковському, І. Чижу, Г. Чернявському, П. Симоненку, В. Ющенку. Зробити це майор пропонує в офісі його адвокатів з додержанням заходів конфіденційності.

Отримавши цей документ 10 жовтня після 18-ї години за київським часом, Григорій Омельченко наступного дня офіційно передав його до президентської канцелярії. У депутатському зверненні він, окрім пропозицій главі держави вжити заходів для нерозголошення державної таємниці, що міститься в записах майора Мельниченка, пропонує особисто Леонідові Кучмі і деяким його співбесідникам безпосередньо ознайомитися із записами майора. За цього народний депутат застерігає, що в разі прибуття до США їх можуть допитати як свідків, висунути конкретні звинувачення і навіть заарештувати.

До 18 жовтня залишилися лічені дні.

Анатолій БЕНЬ.


Фотофакт



Президент України Леонід Кучма відвідав майстерню народного художника Валентина Зноби.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

Не всю, але необхідну владу — радам


Місцеве самоврядування

Депутати Дніпропетровської обласної ради перші в Україні напрацювали на своїй сесії програму реалізації тих завдань, які викладено в указі Президента «Про державну підтримку розвитку місцевого самоврядування».

У селі Запорізькому Апостолівського району вже була створена ініціативна група, аби провести тут свій референдум. Одразу скажемо, що не від хорошого життя: КСП зникло, на його місці виникло кілька різних і суто приватних агроформувань, а ось школа, дитсадок, медпункт, клуб, бібліотека, вулиці залишилися ніби нічиїми. Сільрада — в сусідньому селі, і до неї мешканцям Запорізького далекувато. До кого звертатися — невідомо. Колись багато сіл у нас «необачно» оголошували неперспективними. А тепер і без оголошення чимало приречених. От у директора тамтешнього агрокомплексу фірми «Агроцентр» Миколи Кам'янського і з'явилася ідея, що сільрада сільрадою, а кожне село, велике воно чи вже й зовсім мале, окремо має обирати свого місцевого голову, якого влада неодмінно наділяла б і певними функціями самоорганізації та фінансово-бюджетними можливостями. І саме Запорізьке перше домагалося права обрати свого голову.

Але намір цей у районі квапливо «зарубали». Однак тепер ми можемо порадити Миколі Кам'янському спробувати втілити задум «з іншого боку».

— Програма реалізації указу Президента про державну підтримку місцевого самоврядування, яку прийняли дніпропетровські депутати, — сказав мені заступник голови і секретар обласної ради Валерій Храмцов, — ще не завершена і далі відкрита для нових пропозицій та ідей. Все, що не буде позбавлене сенсу і становитиме інтерес, ми готові вислухати і долучити до загальної справи.

За роки незалежності в Україні прийнято понад 1700 нових законів і лише один із них — про місцеве самоврядування. А Дніпропетровська обласна рада, за словами Валерія Храмцова, підготувала і подала до Верховної Ради понад 50 своїх законопроектів та аналітичних записок, котрі, в разі їх прийняття, саме і гарантували б радам усіх рівнів та органам самоорганізації населення за місцем проживання ті позиції, на які вони цілком обгрунтовано і претендують. Це вже не кажучи про те, що тут вдалося і на практиці домогтися для рад неабияких прав та можливостей.

В області на свій страх і ризик першими почали інвентаризацію об'єктів комунальної та спільної власності територіальних громад. А тепер визначають правовий статус усіх об'єктів. Щоб не давати їм «зникати без сліду». Це сьогодні, либонь, найважливіше для місцевого самоврядування, оскільки, як заявила на сесії депутат Катерина Відякіна, на ради охоче переклали нині все, що пов'язане з функціонуванням населених пунктів, а механізмів розпоряджатися «добром» та коштів його фінансування катма.

Депутат Владислав Романов також цілком резонно зауважив, що радам потрібно ретельно вчитися, як користуватися своїми можливостями та повноваженнями. Мені доводилося, пояснив Романов, побувати в кількох країнах Європи, і всюди місцевому самоврядуванню віддано від ста до шестисот позицій, які в компетенції тільки їхній і нікого більше. Навіть найвищій державній владі в ці позиції втручатися зась.

Однак не випадково першим пунктом ухваленого рішення ставиться мета чітко, раз і назавжди і на всіх «поверхах» знизу доверху розмежувати нарешті функції і повноваження органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади. Коли ніхто й нікому не буде заважати. Сесія створила робочу групу з підготовки та реалізації такої програми дій.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.



Вітаємо



«Народній армії» — 10!

11 жовтня 1991 року Верховна Рада України затвердила газету «Народна армія» (правонаступницю газети Київського військового округу «Ленинское знамя») у статусі центрального органу Міністерства оборони України. І ось уже десять років незалежності рупор нашої армії інформує своїх військовиків і цивільних читачів про те, що відбувається в її лавах. Останнім часом газета виступає і з критикою негативних явищ, що спостерігаються в ЗС України. І все-таки «Народна армія» всіляко намагається створити позитивний імідж своєму засновникові, а це, в контексті останніх подій, дуже складно.

Вітаємо колег з днем народження газети!

Вище храму тільки небо

У Рівному на Покрову святкуватимуть День міста.

Цього дня буде відкрито пам'ятник Симону Петлюрі. А ще відбудеться освячення нового храму, яке є символічним. Покровський собор ще до завершення його будівництва став окрасою обласного центру, свідченням того, що і в наш час є прекрасні зодчі.

У День міста у виставковій залі відкритого напередодні Будинку вчених розпочне роботу Перший міжнародний конкурсний фотографічний салон, в якому візьмуть участь майстри художньої фотографії з майже п'ятдесяти країн світу. До слова, творче змагання такого масштабу на теренах Східної Європи проводиться вперше.

Загалом організатори святкування Дня міста обіцяють рівнянам та гостям багато приємних несподіванок: концертно-ігрову програму «Граймісто», виступи кращих самодіяльних та професійних митців, різноманітні конкурси, тенісний турнір, презентацію низки громадських організацій тощо.

Олександра ЮРКОВА.



Перспектива

Знайшли родовище, знайдуть і роботу

Ще одне родовище титанових руд відкрито на Дніпропетровщині. Центром нового ймовірного басейну стане невелика залізнична станція Демурине. Геологи стверджують, що це родовище навіть більше за Вільногірське, яке вже працює. Знайшлася приватна фірма, готова одразу розпочати освоєння надр. Це додає оптимізму мешканцям станції-селища: донедавна вони мали зиск від причетності до розробок покладів каолінової глини в сусідній Просяній, але останнім часом у зв'язку зі згортанням розробок були «відлучені» від «золотої жили».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.



Милосердя

Відчути себе повноцінним

Центр реабілітації молодих інвалідів презентовано на вулиці Княжеській в Одесі. Ініціатором його створення стали Алла та Валерій Габерстро. Головне покликання нового центру — сприяти адаптації молодих інвалідів, яких у місті близько 17 тисяч, після непростих буднів у спецшколах та інтернатах до реального життя. У центрі працюють психологи й інші фахівці-волонтери, котрі допоможуть кожній людині виявити і розвинути свої індивідуальні здібності, набути професійних навичок, працевлаштуватися. Особливу увагу вирішено приділяти естетичному, культурному вихованню — в тутешніх клубах за інтересами зможуть зустрічатися, спілкуватися, удосконалювати свій хист самодільні музиканти, художники, поети, актори.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.



Фотофакт

У Київському державному науково-дослідному експертно-криміналістичному центрі МВС України здійснюють експертизи з 34 напрямків. Розкриттю кожного другого злочину сприяють результати досліджень, проведених тут.

***На знімку:** експерт відділу досліджень документів, грошей і почерку Георгій Пелюшок.*

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).





Кримінал

На горищі — магазин, у підвалі — завод...

Справжній антикварний магазин старовинних самоварів, виробів з кольорових металів, а також запасних частин до автомобілів виявили на горищі будинку охтирчанина Д. працівники місцевого управління боротьби з економічною злочинністю.

Утім це, як з'ясувалося згодом, були лише квіточки. Набагато солідніший «улов» чекав на них у підвалі, де заповзятливий «лівша» обладнав справжнісінький міні-завод з виробництва коньяку «Таврія», слабоалкогольних напоїв та «марочного» вина. Під час обшуку правоохоронці вилучили на підпільному заводі сотні кольорових етикеток «Таврії» і «Портвейну», 140 літрів спирту і 328 пляшок сонячної «Таврії». Для очищення «шляхетних» напоїв народний умілець використовував активоване вугілля... з протигазів.

Підпільний директор також залюбки спеціалізувався на виробництві отрутохімікатів і мінеральних добрив.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.



Вісті з Полтавщини

Кожен дільничний мріє стати підполковником

Приїзд Міністра внутрішніх справ України Юрія Смирнова до Полтави, вочевидь, найбільше запам'ятається саме дільничним інспекторам міліції. Бо основну розмову було присвячено підвищенню авторитету цієї служби. Обіцяно їм усіляку підтримку, пільги і службове просування — аж до підполковників у званнях. Роздавалися щедрі подарунки. За сприяння місцевої влади міліція водночас одержала 43 новенькі автомобілі та 56 ордерів на квартири.

Який зв'язок, така й оплата

Із введенням в експлуатацію новітньої автоматичної телефонної станції у Кременчуці відкрилася реальна перспектива ліквідації черги на встановлення телефонів. АТС — цифрова, голландського коріння, проте на 80 відсотків «нафаршована» вітчизняними комплектувальними. Перші 20 тисяч номерів буде під'єднано вже до наступного року, а загалом перспективні потужності мережі сягають відтепер 250 тисяч абонентів. Якісний зв'язок і коштує відповідно: за під'єднання до цифрової АТС доведеться викласти більш як 700 гривень.

«Волга» кременчуцької прописки

З конвеєра Кременчуцького автозбирального заводу зійшла перша ліцензована «Волга» — більш як 4 мільйони гривень інвестицій у її народження вклала харківська корпорація «Автоінвестбуд». Вже наступного року плановий випуск автомобілів цього класу розшириться до 2-3 тисяч. Традиційна продукція кременчужан — «Газелі» — також залишиться в пакеті замовлень. Ще ведеться підготовка до виробництва автомобілів «Соболь» та «Жигулі».

«Свобода слова» під полтавським соусом

Що таке «свобода слова» по-полтавському, сповна відчули на собі представники журналістського об'єднання «Хартія-4», які, попри усі намагання, так і не зуміли пробитися на розмову до представників місцевого владного олімпу. За словами ведучого каналу «1+1» Миколи Вересня, вони цілий тиждень добивалися аудієнції у перших осіб області й міста, та так і залишилися ні з чим. А загалом семінар і дискусія потому між столичними і полтавськими журналістами пройшли досить жваво і продуктивно. Засвідчивши пересічну істину про те, що лише позбувшись кріпацького переляку перед владою, можна неупереджено й об'єктивно висвітлювати події в країні та регіонах.

Малюки їдуть в еміграцію

Уже шістдесят три малюки з обласного спеціалізованого Будинку дитини залишили рідне місто і країну — їх усиновили громадяни США, Німеччини, Ізраїлю, Франції, Італії. Можливо, там їхнє життя стане щасливішим — нові закордонні батьки, як правило, люди заможні. Наші співвітчизники також мають інтереси до вихованців з дитбудинку, але на третину менші. Така статистика, а мораль?

Екологів — на потік

На природничому факультеті Полтавського державного педагогічного університету організовано нову кафедру — екології та охорони довкілля, яка покликана зменшити дефіцит на фахівців для природоохоронних служб. Викладачі вузу заздалегідь підготувалися до «кування» кадрів, випустивши нові підручники, зокрема «Валеологія» та «Заповідна краса Полтавщини».

Добірку підготував Григорій ГРИНЬ.

Джип «Черокі» провалився під землю

На центральній магістралі Черкас, бульварі Шевченка, на швидкості близько 40 кілометрів на годину провалився під асфальт автомобіль «Черокі» одного з місцевих підприємців.

Причиною аварії, схоже, стала недбала робота комунальних служб міста. Після ремонту теплових мереж комунальники абияк засипали гравієм і піском ділянку дороги, на якій працювали.

Потерпілий підприємець подав на недбальців позов до суду.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Пристрасті з партійним підтекстом

Утретє зібралися на свою чергову сесію депутати Закарпатської облради і — марно. Хоча цього разу здавалося, що сесія розпочне і закінчить роботу результативно. До початку засідання у сесійному залі зареєструвалося шістдесят депутатів, згодом табло висвітило цифру 65 за стовідсоткового кворуму 75 обранців.

Нагадаймо, що дві попередні спроби провести шістнадцяту сесію облради не вдалися через відсутність депутатської більшості у залі. Криза викликана боротьбою навколо голови облради Івана Іванчо, якому певна частина депутатів намагається висловити недовіру. Причини досить заплутані, в яких, за словами багатьох депутатів, переплелися насамперед партійні інтереси.

Після «утряски» черговості питань порядку денного, у тому числі й про голову облради, запропонованого самим Іваном Іванчо, депутати приступили до обговорення найважливішого — внесення змін до місцевого бюджету, від чого залежить виплата зарплати бюджетникам та інші нагальні господарські питання.

Однак під час обговорення депутат Федір Ващук вніс пропозицію зареєструвати нову депутатську групу, що утворилася. Пропозиція була поставлена на голосування, але більшості не набрала.

Після перерви пристрасті розгорілися. Депутати новоствореної, але незареєстрованої, депутатської групи наполягали на внесенні до порядку денного питання про недовіру голові облради. Поставлена на голосування, і ця пропозиція також не була підтримана більшістю.

Фінал сесії знову безрезультатний — прихильники недовіри голові облради залишили зал. Решта депутатів продовжували працювати над питаннями порядку денного, але для прийняття рішень голосів у залі не вистачало.

Що покаже четвертий раунд, передбачити складно.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

...І засіє крук поле тернове


Земельна реформа: наслідки

Сільський календар дещо незвичний. Бо вже здавна так повелося, що здобутки і втрати хліборобського року підбивають восени. І нинішній — не виняток. Цьогоріч подоляни з сумом констатують, що недібрали значну кількість урожаю. Керівники різних рангів пояснюють це природними катаклізмами. Та чи тільки у цьому причина? Чи така могутня кара небесна, що на Хмельниччині і Тернопільщині недоотримано більше третини врожаю?..

Хто їв курку — той і їстиме

Керівництво держави задекларувало невідкладне реформування АПК на приватних засадах. А як ця ідея реалізується? В одному випадку колишні голови колгоспів поміняли вивіски, але життя у селі і досі йде наїждженою колією, в якій десь губиться зарплата, соціальні гарантії тощо. Значно менша частина, але спритніших хлопців, реально взялася реформувати аграрні відносини. Повиписували земельні сертифікати, майнові паї, поукладали угоди оренди... І те все поховали собі до сейфів. А колишні наближені до них сільчани (5—10 осіб) стали засновниками товариств з обмеженою відповідальністю. Тобто, як колись селом управляло кумівське правління, так і нині все вирішує сімейна рада засновників. Щоправда, у спрощеному варіанті. Тепер власник («батько» сім'ї) може одноосібно розправитися з селянином у будь-який час. І навіть Президент не допоможе. Словом, панщина повернулась у цілковитому розумінні слова. І тільки в окремих едемових селах, ніби не залежних від українського гармидеру, панують не шароварні постаті вельмож, а економічна справедливість, людяність. Та це, на жаль, рідкісні оази серед сільського беззаконня.

Влада на це скаже: але ж ми веліли посправедливому розділити землю, майно...

Та серед спритних хлопців особливо спритні ділилися з колгоспниками за принципом старшого брата: собі —кожух, а колгоспнику — капці. Майно паювали не з урахуванням того, хто скільки трудився у колгоспі, не від вихідних, а від (зверніть увагу!) зароблених грошей! Отож навіть молодий голова за кілька років праці, за бухгалтерською довідкою, отримував право чи не на половину майна господарства. А ковалю на його копійки припадає молот, доярці — відро, будівельнику — кирка! Так само із землею. На випадок виходу з товариства передбачили першочергове виділення землі із неугідь без належної кадастрової оцінки. На Тернопільщині таких яруг та крутосхилів сертифіковано більш як 20 тисяч гектарів. А щодо договорів на оренду землі, то там хто що хотів, те туди й записував. Навіть заднім числом, навіть без урахування у цій частині чітких рекомендацій зверху.

Не менш важлива і ще одна особливість нинішніх приватизаційних процесів. Голови колгоспів успішно засвоїли партійно-радянський принцип звітності перед політбюро. І набутий досвід тепер використовують з точністю до навпаки. Якщо раніше робили приписки до виконання планів, то нині вже занижують цифри реальних посівних площ і реальної урожайності. А поголів'я худоби стало удвічі—втричі більше «гинути», ніж за найскладніших радянських років. А тим часом «падаль» потрапляє необлікованим м'ясом до ковбасних цехів...

Під час тільки одного рейду податкової міліції в Ярмолинецький район на Хмельниччині було відразу встановлено у кількох господарствах не тільки фіктивне розпаювання землі та майна, а й ухиляння від сплати податків на суму більше мільйона гривень. Водночас необлікований хліб реалізовували екс-голови колгоспів через фіктивні посередницькі структури. На таких злодійських операціях податківці «вкнивували» одним махом 12 кримінальних справ. На превеликий жаль, цей факт не додає оптимізму, — мовляв, держава взялася наводити на селі лад, — а тільки підтверджує комплекс гострих правових проблем в АПК, відсутність цілісної урядової програми контролю за сільською приватизацією. Згадуваний рейд —то всього-на-всього особиста ініціатива новоспеченого податкового генерала міліції пана Миколи Козловського. Не випадково на сесії Тернопільської обласної ради Євген Дуфанець заявив, що офіційна влада поводить себе аморально у ставленні до селян.

Поневіряння у лабіринтах бюрократичного царства

Поміркуймо: якщо Президент є гарантом Конституції у державі, то чи не є гарантом конституційних прав громадянина будь-якого села голова райдержадміністрації, тобто намісник Президента? Певне, що мусить. Та на практиці це далеко не так. Ще рік тому в Ямполі Білогірського району близько 300 хліборобів вирішили вийти з ТОВ «Колос», оскільки тамтешній голова порушував умови договору оренди землі. І вирішили створити своє господарство під патронатом Теофіпольської агрофірми, керівник якої працював свого часу в тому самому Ямполі і багато доброго зробив для селян.

Та бажання, зрозуміло, не збігалися з позицією власників «Колоса». І, певне, не тільки їх, бо протидія чинилася за всіма напрямами. У перші дні березня, після звернення групи селян до «Голосу України», за дорученням прокурора області Івана Сибіги райпрокурор вніс протест на дії ямпільського селищного голови стосовно оренди земельних паїв. Крім цього, повідомляв облпрокуратуру і газету, що у роботі селищної ради вбачаються корупційні дії.

Час минав, а на прокурорське подання ані у «Колосі», ані у селищній раді ніхто не відреагував. І тільки 27 березня районний суд установив, що «частина договорів посвідчена без відома і підпису орендодавця», договори зареєстровано у селищній раді 19.02.98 і підписано діючим головою, котрий вступив на посаду 4.04.98 (тобто дата сфальсифікована), «у договорах не зафіксовано істотні умови оренди землі — без вказівки зернової культури, її класу і ціни». «Порушення цих істотних умов дало можливість орендареві виплачувати орендодавцям різну натуральну оплату за рівні за площею земельні ділянки».

Якщо називати речі своїми іменами, то це є не що інше, як фальсифікація юридичних документів. Хоч договори оренди було розірвано за рішенням суду, землю в натурі і єдиним масивом заявникам не виділили, майно не розпаювали і не встановили частки тим громадянам, що вирішили покинути «Колос». Оскільки звернення селян залишалося на контролі корпункту «Голосу України», у середині літа я змушений був вести мову вже з «гарантом селянських прав» у районі. Ще тоді голова райдержадміністрації Олександр Коваль мене запевняв:

— Оце тільки Ямпіль збере врожай — усі питання буде врегульовано. Є, правда, проблема з оцінкою майна, але ми над цим працюємо, і до осені всі питання роз'єднання буде врегульовано.

Та чи розв'язав пан Коваль проблему «вольної» для ямпільських селян? З цим питанням ми звернулися до голови теофіпольської агрофірми «Україна», Героя України Василя Петриновка.

— Нічого не вирішено. Із 1200 гектарів землі, що належить селянам, передано всього 500. З майном теж там тяжба. Люди зневірились у силі влади і закону... Таке ставлення до трударів до добра не доведе!..

Уявіть собі, чого може сподіватися від коридорів влади простий селянин, коли керівник передового господарства у районі, депутат обласної ради, людина, котра може зайти до найвищих посадовців у державі, отак розпачливо каже! Відповідь на це риторичне запитання дала на сесії Тернопільської обласної ради керівник обласної Спілки власників землі Лариса Римар:

— На низах офіційна влада не сприяє утвердженню прав людини.

На підтвердження сказаного пані Лариса навела десятки фактів нестерпних проявів бюрократизму. Що казати, коли у ряді районів навіть рішення судів не виконуються!? А загалом, як підтвердив начальник управління земельних ресурсів облдержадміністрації Микола Романський, його служба зафіксувала 1140 порушень земельного законодавства. Скажімо, тільки в одному Бучацькому районі не включено було до списків на отримання земельних сертифікатів 320 громадян. Щоправда, на відміну від Тернопільщини у першому півріччі дещо помітну активність проявляла Хмельницька обласна прокуратура. Відтак деякі прокурори на місцях посіли активну позицію у контролі за дотриманням земельного законодавства та указів Президента. Так, наприклад, Шепетівська міжрайпрокуратура заявила 45 позовів у суди в інтересах селян, Хмельницька районна — 40, Кам'янець-Подільська районна — 37.

А ось Чемеровецька районна прокуратура ще предметніше заглянула за сільські приватизаційні лаштунки і виявила... сертифіковані мертві душі. За 15 прокурорськими приписами було ліквідовано 98 сертифікатів на право власності на землю. Цей факт, точніше механізм обдурювання селян колишніми головами колгоспів, мав би занепокоїти всю систему державного контролю і спонукати до відповідного аналізу. Та кому це треба, крім бідного дядька? Що тим тисячам може допомогти якийсь гурт чиновників? От і махнули на них рукою...

Ось приклад із Дунаєвецького району. Ще влітку минулого року Любов Гуржій подала заяву до Вихрівської сільради про виділення їй земельної частки у натурі. Сімнадцята сесія таке рішення ухвалила 23.08.00. 11 вересня райвідділ земельних ресурсів рекомендує сільраді виділити землю Гуржій у зернопросапній сівозміні № 3 масиву агрофірми «Козацька долина», що межує із землями товариства «Відродження». 28 грудня 2000 року рішенням № 118 сільрада затверджує технічну документацію на передачу землі у натурі. 19 лютого 2001 року двома актами прийому передачі було здано 2,381 га у власність та використання Гуржій.

Як видно з названих документів, Любов Филимонівна пройшла довгий шлях до виходу на волю, до ведення власної хліборобської політики. Та в житті селянина перемога приходить не з одержанням приймальних актів на право володіння. Доки Гуржій узаконювала свою землю, «Відродження» засіяло Любин гектар. А вже у березні цього року засіяли і решту Любиної землі.

Та на цьому епопея не завершилась. Ось що пише у листі до «Голосу України» жінка: "Того ж березня близько 50 чоловік ТОВ «Відродження» приїхали на мою земельну ділянку і вимагали від усієї сім'ї відмовитись від самостійного ведення сільськогосподарського виробництва, здати землю їм в оренду і йти до них на роботу. При цьому погрожували знищити межові знаки та забрати насінневу картоплю, яку ми садили під час їхнього приїзду..."

Услід за цим був погром межових знаків, були потрави, викошування угідь власниці землі.

З березня до липня жінка зверталась у місцеві правоохоронні органи, аби поставили «Відродження» на правовий шмат землі. Та марно. У липні написала про свої поневіряння Президентові. Селянська чолобитна дійшла аж... до головного консультанта Управління з питань звернень громадян пані В. Міляєвої, котра і сповістила заявницю, що листа 9.08.01 за № 22/81692-22 відправила назад, в область на розгляд ОДА. Там розглянули і... турнули листа далі, у Дунаївці. А тут уже взялися за розгляд заяви чиновники.

Це — шедевр. Аби не зіпсувати геніальність, мушу документ процитувати повністю. Так от за № Г/1831-17/09 йдеться: «Облдержадміністрація. Копія: Гуржій Л. Ф. Розглянувши за Вашим дорученням звернення Гуржій Л. Ф., жительки м. Дунаївці щодо неправомірного використання належної їй земельної частки (паю) директором ТзОВ «Відродження» Байталюком Л. М., райдержадміністрація повідомляє:

— згідно із законодавчими та нормативними актами про статус державного службовця та роз'яснень дій службових осіб органів Держкомзему — державних інспекторів по використанню та охороні земель — з питань розгляду справ про адміністративні порушення земельного законодавства, не вправі встановлювати вину особи, яка скоїла дане порушення на земельній частці (паї) гр. Гуржій Л. Ф.

За приналежністю заяву Гуржій Л. Ф. направлено у Дунаєвецьку районну прокуратуру» (виділено автором.— *М. В.*)

Але ж саме про те, що прокуратура та інші структури влади не реагують на її звернення ще з весни, саме і вела мову заявниця. А згідно із Законом «Про звернення громадян" адресувати скаргу тому, чиї дії оскаржуються, заборонено. Та, попри всякі заборони, коло замкнулося у тих самих «відмовних» кабінетах. Тепер пиши, жінко, хоч до Бога! Бо молодичка —всього-на-всього представниця отих тисяч беззахисних селян, історії поневірянь яких не здатний описати жоден журналіст. Навіть всемогутня статистика всіх скривджених не облікує...

Признач, Президенте, Юріїв день

Ще раз хочу повернутися до нещодавньої сесії Тернопільської обласної ради, на якій промовці оперували не тільки емоціями, а й статистикою. Степан Коціра, скажімо, стверджував, що реформування АПК в області здійснено всього на 10 відсотків, зате повністю знищено колгоспну систему, розтринькано землі запасу і резервного фонду, не виділено масиви під громадські сінокоси та пасовища, не проведено належну кадастрову оцінку, не наведено ладу в оплаті за оренду земель не сільськогосподарського призначення тощо. І взагалі, як стверджувала Лариса Римар, лише 21 відсоток власників земельних сертифікатів отримали державні акти на право володіння землею. Та і ця цифра ще щось значить тільки завдяки Тернопільському району, де насправді займалися реформуванням земельних відносин.

Та хоч би яким стрімким був кавалерійський наскок на реформування відносин на селі, очікуваної результативності нема. Саме на цьому аспекті особливо загострив увагу депутат Павло Батрин. Увесь час, відведений для виступу, він віддав розповіді про спустошені тисячі гектарів земель, що поросли бур'янами. І єдино корисне, що там з'являється, то це проростають горіхи, котрі свого часу погубили круки та ворони...

Уже потім, по сесії, ще не раз вслухався в крик селянської душі, вчитувався в болючі рядки звернень і ловив себе на думці, що якогось геніального рецепту для столичної влади щодо виходу з цієї тупикової ситуації не чув і сам не знаходжу. Але знаю одне: селянина не можна залишати наодинці з екс-головами колгоспів, а нинішніми латифундистами — поміщиками. Треба до чинних указів невідкладно додати один, який чітко визначав би строки передачі земель їх законним власникам від орендарів. Скажімо, з 1 по 14 жовтня. А за кожний прострочений день господарський суд має стягувати з орендаря певний відсоток вартості озимого посіву за всім земельним паєм. Друге. Провести ревізію розпаювання власності та її перерозподілу від вироблених трудоднів, від відпрацьованих років у колгоспах. Третє і останнє. За фальсифікацію звітності, за явно брехливі акти про нібито знищений природою врожай, за продаж продукції поза державною реєстрацією передбачити солідні фінансові санкції безпосередньо на засновників товариств, спілок і тому подібне. Такий указ хоч трішечки навів би лад у складних лабіринтах сільської приватизації. Та поки що над тисячами гектарів Поділля кружляють тільки чорні круки. Однак навіть цю незасіяну землю вирвати... не всім дано.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницька—Тернопільська області.


Старий Кривин Славутського району — розруха.

«Бананові гаї» не приваблюють

Чому на Луганщині запізнилося народження бізнес-еліти

 Полемічні нотатки

На Луганщині, нарешті, приходять до розуміння того, що коли серйозно не зайнятися створенням умов для розвитку бізнесу, області загрожує перспектива перетворення на «бананову республіку». На жаль, це розуміння прийшло із запізненням на кілька років, тому виправити ситуацію, що склалася в регіоні, видається надто складною справою, а в окремих випадках — і неможливою. Важливий вирішальний момент було упущено, і це призвело до того, що область відсторонили від прийняття рішення про її долю в масштабах країни, майже позбавили джерел фінансування і доступу до ресурсів.



Причини такої ситуації називають різні. Зокрема й історичні. На думку людей, схильних до аналітики, певну роль відіграло те, що в 90-х роках областю керували люди, котрі декларували комуністичні погляди і не вирізнялися високим рівнем мислення. Політики окремих областей України вже створювали для своїх бізнесменів умови для активного розвитку їх діяльності, розв'язували їхні проблеми і лобіювали інтереси на парламентському та урядовому рівнях, а на Луганщині тим часом займалися порожніми розмовами. В сусідніх областях відбувалося інтенсивне нагромадження капіталу, народжувалася бізнес-еліта, котра невдовзі й почала формувати владу, а Луганщина, не зумівши видряпатися з ідеологічних тенет, і далі перебувала в ролі бідного родича — без коштів, авторитету і впливу. Підсумок такого становища закономірний: на початок приватизації у регіоні не було бізнесових структур з достатнім капіталом, тому контроль над економічно важливими для Луганщини промисловими підприємствами отримали ті, в кого були гроші, хто міг диктувати вигідні для себе правила гри, і не тільки в своєму регіоні. Це були потужні на той час бізнесструктури Донецька, Дніпропетровська, а в окремих випадках — і російські компанії. Сьогодні Луганщина втратила свій контроль над такими базовими об'єктами, як Алчевський металургійний комбінат, Сіверськодонецький «Азот», Лисичанський нафтопереробний завод, Стахановський завод феросплавів та ін. Але річ, мабуть, навіть не в тому, хто став власником, більше непокоїть та обставина, що з області відпливають кошти. До Донецька, Дніпропетровська, Харкова... Захопивши наш ринок, сусіди економічно посилюють свої регіони і послаблюють наш.

Названо ще одну причину економічного послаблення області. Почнемо з того, що наша держава —чиновницька, отже, комфортно в ній живеться тільки тому, в кого є державний дах. А ті, хто колись піднявся завдяки кооперативному руху і зібрав неабиякий капітал (а такі люди в Луганську були), побачили дуже похмуру перспективу не тільки для свого бізнесу, а й для життя, тож поспішили сховати свої гроші в офшорних зонах, а потім поміняти й громадянство.

Вважається, що зміни на краще у створенні умов для розвитку бізнесу в області розпочалися наприкінці 90-х, коли до керівництва прийшли прагматики —губернатор Олександр Єфремов та його команда. Вони поставили собі вельми важке завдання — подолати величезну прірву, що утворилася між Луганщиною та сусідніми регіонами, при тому, що підприємці цих регіонів мали сотні мільйонів доларів обігових коштів, а в Луганську ні на кого було спертися. Крім того, на той час склалася непроста соціальна обстановка — застрайкували шахтарі, почалися акції протесту пенсіонерів. До речі, за оцінкою луганського банкіра Едуарда Лозовського, у 90% випадків соціальних вибухів спрацьовав один з інструментів боротьби за власність. Ті десятки, сотні тисяч гривень, що їх роздали шахтарям деякі компанії як допомогу, насправді становили частину рекламного бюджету. Одне слово, завдання перед керівниками області постало складне. Адже наздоганяти завжди важче.

На думку багатьох бізнесменів, ситуація в області, порівняно з минулими роками, значно змінилася, але тих умов, за яких бізнес міг би вільно розвиватися, створити не вдалося. Насамперед відсутні гарантії безпеки, захисту бізнесу. Добрі наміри з боку керівників області всіляко підтримати місцевого товаровиробника конкретного підтвердження не мають. Доказ — лише один приклад. Продукція акціонерного товариства «Термо» — опалювальні котли — має неабиякий попит на внутрішньому та зовнішньому ринках. Проте достатньої підтримки у себе в області товаровиробник, на жаль, не знаходить. Комунальним господарствам рекомендовано купувати котли відомих західних фірм, які в кілька разів дорожчі за луганські і не адаптовані для роботи за відомих умов наших комунікацій. У пошуках ринку збуту «Термо» нині створює в Москві спільне виробництво з виготовлення своїх котлів. Частина податків, до речі, залишиться у російській столиці і не працюватиме на луганську економіку.

Першу ознаку, що закликала до об'єднання, а отже — і до самозбереження, луганські підприємці отримали рік тому, коли в область прийшла Тюменська нафтова компанія, котра стала хазяйкою Лисичанського нафтопереробного заводу «ЛиНОС». Власники заправних станцій, які вважали себе цілком незалежними, були серйозно занепокоєні і замислилися: а хто ж тепер їх захистить від такого нафтового монстра, де взяти гроші на розвиток, щоб утриматися на ринку? Самопевненість багатьох луганських підприємців змінили легкі побоювання. Дехто став поглядати в бік місцевого «Укркомунбанку», який уже давно пропонував свої послуги в консолідації коштів, і відчули потребу формувати капітал у себе на батьківщині, вкладати кошти в економіку свого регіону.

Як пояснив голова правління луганського «Українського комунального банку» Едуард Лозовський, 1995 року область давала 6,2% кредитних ресурсів країни й мала 1,6% капіталовкладень. Інакше кажучи, лише гривня з чотирьох, зібраних банками, залишалася в області, решта коштів ішла до Києва. Пояснити все можна просто: всі банки на Луганщині були філіями.

— Що це означає для економіки регіону, вам скаже кожний керівник, — коментує Е. Лозовський. — Коли підприємству потрібно отримати кредит, філія банку, де акумулюються гроші цієї структури, могла надати лише 50 тисяч гривень з потрібної суми. Скажімо, мільйона. Решту можна отримати лише через Київ. Але той, хто хоча б раз намагався оформити кредит в київському банку, знає, які за цим стоять складнощі. Одне слово, неможливість одержати фінансування обернулася вимиванням обігових коштів. Втрачалася перспектива інвестуватися і розвиватися. А це — втрата робочих місць, невиплата зарплат, соціальні проблеми, на які не можна заплющувати очі. Це — недофінансування державного бюджету, який змушені складати не за потребами, а за тим, скільки грошей вдалося зібрати. У Дніпропетровську, приміром, будують метро, в Донецьку планують його збудувати, а ми думаємо про те, де взяти кошти, щоб залатати дірки. Скажімо, одна донецька корпорація чи низка великих підприємств, за даними минулого року, мали понад один мільярд доларів грошового обігу, а велика луганська компанія —лише десятки мільйонів. Звідси випливає все, починаючи від рівня життя і закінчуючи тим, що донецька футбольна команда грає у вищій лізі і, ймовірно, може стати чемпіоном Європи, а про луганську «Зорю» ніхто не згадує...

Підприємці й промисловці розуміють принцип консолідації по-своєму. Оскільки на дійову допомогу з боку державних структур влади вони надій не покладають, тож і об'єдналися в Раду директорів Луганської області, головною засадою діяльності якої став розвиток кооперації одне з одним. Модель проста: бізнесмени спільно допомагають колезі налагодити виробництво продукції, яку раніше купували за межами області, або організувати послуги, а потім стають його покупцями і клієнтами. У такий спосіб вони сприяють розвиткові бізнесу свого колеги, самі заощаджують і на розвиток економіки своєї області впливають.

Одне слово, луганські підприємці починають поступово прозрівати, розуміти, що проблеми економічного розвитку свого регіону треба розв'язувати всім разом, а не поодинці, як було раніше. Лише в такому разі можна впливати на рішення обласної влади, можна формувати її, як це сталося в інших регіонах. Для цього потрібна лише одна умова — надійний захист їхнього бізнесу.

Алла АНТИПОВА.
Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Менталітет не той

 Актуально

Тендер на будівництво сміттєпереробного заводу оголошено в Донецькій області. Регіон потребує майже десять таких підприємств, і останніми роками влада робила кілька спроб їх побудувати.

Розроблені проекти передбачають виготовлення іншої продукції буквально з нічого — побутових відходів. Однак проблема в тому, що сировина для переробки має бути підготовленою, тобто сортування сміття треба починати на побутовому рівні. Сумний досвід втілення попередніх проектів свідчить, що до цивілізованого ставлення до відходів ми не готові: менталітет не той.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

 Передплата-2002

Пошту придумано для людей

Для вас, любі листоноші

(Початок на 1-й стор.).

Велосипеди отримають листоноші, які зуміють у своїх населених пунктах не лише відновити передплату на «Голос України», а й примножать її. Конкурс відбуватиметься за участю Дніпропетровської дирекції «Укрпошти».

Більш як двадцять років Микола Журбін жив і працював за Полярним колом, на узбережжі Льодовитого океану. «І ані бурани та снігопади, ані далекі відстані не заважали, — пише тепер нам Микола Григорович, — щоб усім передплатникам тодішні центральні газети потрапляли у день їх виходу». А зараз Журбін мешкає у гарному українському містечку Орджонікідзе. І передплачує «Голос України». Який часто-густо отримує на два, а то і три дні пізніше. «Все це, — не сумнівається Микола Григорович, — результат «реформ»: міський вузол зв'язку в Орджонікідзе ліквідовано, і його функції передано Нікопольському вузлу. А в кіосках тепер торгують чим завгодно, але газетами —наче в другу чергу».

— А чи знаєте ви, — запитує нас директор Дніпропетровської дирекції «Укрпошти» Таїсія Замкова, — що наші сільські листоноші доставляють в оселі не лише канцтовари, а й пральні порошки, хліб та ліки на замовлення? З одного боку, в таких послугах є потреба, а з другого — нам, щоб вижити, доводиться заробляти «нетрадиційними методами».

Уже двох з половиною мільйонів гривень сягає заборгованість держави «Дніпропошті» за доставку газет передплатникам. А тарифи на поштові послуги не міняли з 1996 року. Або — ось тепер ми раді, що підвищено пенсії. Однак Пенсійний фонд досі тримає на попередньому рівні тарифи за доставку значно більших сум поштовими відділеннями та листоношами. Ми вже на цьому втратили не менш як п'ять мільйонів гривень. І сьогодні рентабельність виробничої діяльності Дніпропетровської дирекції «Укрпошти» ледве сягає чотирьох десятих відсотка. То як нам не скорочувати окремі «збиткові» вузли зв'язку, залишаючи на їх місці тільки відділення? Та ще й домагатися, аби населення від цього практично не страждало?!

Проте обсяги поштової кореспонденції зростають. Більшає бандеролей та посилок, інших відправлень —поволі, але більшає. Та численним вузлам і відділенням «Укрпошти» передусім потрібна підтримка з боку держави — вона і визначальна, і вирішальна. Ось де проблема — в цьому ми ні на йоту не сумніваємося. У Великій Британії пошта королівська і має власні канали перевезень — скажімо, власний метрополітен — і друкованих видань, і всіляких поштових відправлень.

У Сполучених Штатах Америки пошта замовляє графіки руху поїздів і літаків, і лише потім пристосовують їх до потреб пасажиропотоків. А в нас «Укрпошта» нині зовсім відмовилася від послуг «Укрзалізниці». З Києва до Дніпропетровська періодику та кореспонденцію тепер возять поштовими автомобілями, — вночі, коли на заміські автомагістралі мало кого й ризикують випускати.

І знаєте, що з періодики пропонують і нав'язують читати нашим людям? Ми знаємо: два ранки поштовхалися серед тих приватників, котрі сьогодні альтернативно розповсюджують друковані ЗМІ оптом і вроздріб. Жах, але розповсюджують лише «брудну і низькопробну» пресу —так самі її й називають. Трапляються в ній і суто пізнавальні та розважальні видання, але тих, що розбещують, більше. Все інше ніби не має попиту.

А може, просто не має попиту держава, яка не переймається нині почуттями і переконаннями свого народу?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.



Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Що на 225 літ помолодшало — це точно



Як по-різному ставилися у Дніпропетровську до «вигаданого» ювілею міста, але треба сказати правду: досі живуть тут святом. Може, тому, що відбулося диво: Дніпропетровськ не інакше, як помолодшав на ті 225 років. Таким гарним та прибраним ніколи, мабуть, і не був на своєму віку. Міський голова Іван Куличенко нажив неабиякого визнання. Його уболівання за рідне місто і мешканців порівнюють хіба що з діяльністю Валерія Пустовойтенка, який був мером Дніпропетровська на зорі пострадянської дійсності. Не всі, ясна річ, мають змогу на власні очі побачити, як змінився наш Січеслав — так ще називають місто на Дніпрі. Але можна бодай познайомитися з літописом сучасного Дніпропетровська у виконанні блискучих **фотомайстрів Анатолія Красножона і Сергія Ісаєва.**

На знімку, що ми пропонуємо, готель «Україна».

Збудував дім, посадив сад і виростив синів

вірменин Вреж Мартиросян на благодатній українській землі

Прикро, звичайно, що мало хто в нас знає вірменського поета Гарніка Мартиросяна. Це той, що свого часу написав знаменитого вірша: чим більше будеш віддавати іншим народам душі, добра і серця, всього, чим багатий, не шкодуючи навіть останнього, тим дужче поважатимуть у всіх усюдах і кінцях тебе, вірменина. Жити треба не для себе, а для оточуючих, близьких і далеких. У цьому наче й полягає сенс нашого існування, як щастя кожного зокрема, так і цілих народів...

А ось землякам своїм хочемо тепер порадити обов'язково знати, що син поета Вреж Мартиросян давно живе і працює на Дніпропетровщині, у селі Новопетрівському Магдалинівського району.

Вірмен, зрештою, чимало осілилося на Придніпров'ї. У Врежа Гарніковича є інформація, що рівно стільки, скільки їхніх одноплеменників у роки минулої війни тут загинуло. Може, й так. Достеменно відомо інше: коли 20—25 років тому по всіх селах Дніпропетровщини почали активно будувати дороги й вулиці, як тоді казали, з твердим покриттям, то практично всюди клали асфальт, котрий виготовляли «вірменські бригади». По-різному судили наші люди таку «підприємливість». Праця була каторжна! Але сьогодні ніхто не заперечить, що врешті-решт вірмен полюбили за працелюбство, та не в останню чергу за доброзичливість та щедрість.

П'ятнадцять років тому і Вреж, завершивши свою напрочуд вдалу кар'єру спортсмена серед майстрів вільної боротьби, вперше приїхав на Дніпропетровщину в гості до старшого брата. Який тут саме і чаклував над асфальтом. Думав, що затримається на тиждень-два, а вийшло, що назавжди. Потрапив на мальовничі береги Орелі і збагнув, що з цими степами уже ніщо його не розлучить. Правда, коли привіз сюди і дружину та двох малолітніх синів, ті в плач: «Це не наша хата... Де наші гори?»

Сьогодні вони й не пригадують, що таке казали. Сьогодні і їм цей край милий. А люди які тут хороші! Мартиросян-старший у сусідніх селах Шевському та Виноградівці спорудив два заводи з випуску шлакоблока. Отож весь район забудовувався його «цеглою». Настали гірші часи — в селі Топчине облаштував пекарню. Нині ще й поволі заміняє конаючу споживкооперацію — відкриває магазини. Але живе, як і всі тут нині



живуть — язик не повертається казати, що на широку ногу. Звів власний особняк, а пристойно умеблювати досі не має змоги. Сини школу закінчили, їх треба вчити, а грошей нема. Та не може скаржитися Вреж, що земляки його не поважають — навпаки, цінують. А це більше важить, ніж матеріальні статки й розкоші.

І є у Врежа Гарніковича радість, яку з ним поділяє усе село. Ні в кого не просячи допомоги, за свої кошти полагодив колишній дитсадок і облаштував у ньому справжній спортивний комплекс. Де геть всі хлопчаки змалку займаються боротьбою, боксом, важкою атлетикою та так званими силовими видами спорту. Близько сорока тренажерів, аби можна було гартувати тіло і м'язи, виготовив, змайстрував Вреж своїми руками. І разом з місцевим учителем фізкультури Сергієм Мусієнком тренує тепер хлопців. У глибинці на півтори сотні дворів виховано два майстри і два кандидати у майстри спорту і одинадцять першорозрядників.

А зі своїми синами Араїком і Варданом Вреж Мартиросян ось уже двічі був призером сільських обласних спортивних ігор. Тепер збираються на всеукраїнські змагання. То давайте побажаємо їм успіху!

На знімку: Вреж Мартиросян з синами Варданом і Араїком.

Фото Анатолія ПОНОМАРЕНКА.

Це ж треба — технологію назвати нейтральною,

або Не вчіть учених їсти хліб печений

Вітчизняний стиль

Чимала плеяда «нових» українців — бізнесменів та підприємців — з'явилася на Дніпропетровщині. І що цікаво: народ тут поступово перестає нарікати, наче всі вони одним миром мазані й бандити. Приходить, навпаки, розуміння, що це, зазвичай, люди і не байдужі, і не позбавлені хисту та здібностей, і патріоти вітчизняного виробництва. Мішура вже обсипалася.

Для початку розповімо хоча б про тридцятирічного Олега Анатолійовича. Який воістину відродив Дніпропетровську паперову фабрику. Пам'ятаєте часи, коли паперу в нас катастрофічно не вистачало? А фабрика тоді працювала 56 днів на рік. І не врятувало її те, що акціонувалися. Доки саме Олег Анатолійович не взявся за справу та не залучив інвесторів. Іноземних, звичайно, але ж від цього фабрика не стала «чужою». Знайшлися в Олега Анатолійовича і свої гроші. Де взяв? Заробив! І нині потужністю та чисельністю працюючих фабрика виросла рівно в чотири рази. Єдина в Україні, котра випускає офсетний папір. Та ще 34 інші види продукції. В тому числі найдешевші у нас шкільні зошити.

Попередній наш візит на фабрику був років вісім тому. Тепер ми її просто не впізнали. Обладнанням — це як зовсім інша, нова фабрика. Але вражала ще чимось, а чим, довго не могли збагнути. Нарешті Олег Анатолійович «розкрив» нам очі: сучасними технологіями! До мінімуму зведено безладдя і витратність виробництва, натомість висока якість продукції — закон для всіх.

— Ви чули про технологію нейтрального проклеювання паперу? — запитує Олег Анатолійович. — І ніхто в Україні не чув. А я про «нейтралку» можу оповідати годинами. Бо це вона наших людей не нейтральними зробила у ставленні до того, на чому ми заробляємо гроші...

А тепер кілька слів про теж тридцятирічного підприємця Царьова. Що свого часу приватизував, здавалося б, не таке безнадійне підприємство — хлібозавод № 2 у Дніпропетровську. Одначе й тут сталося диво: до Царьова виробляли на добу 20 тонн хліба, за Царьова стали випікати по сто тонн. І головне: сьогодні за хлібом заводу № 2 у місті черги. Адже він найдешевший — навесні другий хлібозавод єдиний, який не підвищував ціни. Багато хто угледів хитрість Царьова: аби, мовляв, обійти конкурентів. А Царьов стверджує інше: хліб сьогодні для більшості основний продукт харчування, і копійчана пожадливість нині просто не доречна. Гроші ж роблять гроші і тоді, коли обсягами реалізованої продукції то попереду всіх.

Тим паче що хліб заводу № 2 приваблює дніпропетровців не лише ціною. Якістю, може, навіть в першу чергу. Кращого, кажуть, немає. Бо ми печемо його так, пояснює Царьов, як в домашніх умовах пекли колись наші бабусі. На рідких дріжджах власного приготування. Технологія виходить набагато обтяжливішою, але ж вона того варта! Як і в старовину, на наш хліб, ручається Царьов, можна сідати, і коли підведешся — він повернеться у первинний вигляд...

Нарешті розповімо про третього «нового» українця —просто про підприємця. Який закінчив факультет автоматики, телемеханіки і електроніки, і вже навіть не пригадує, чим тільки не займався та скільки власних фірм мав. Шукав себе щосили. А найбільшого успіху досяг, коли створив спільне американо-українське підприємство «Комп'ютерленд». Та сьогодні цього підприємця захоплює нова і зовсім інша мета: нагадали про себе гени сільської дитини, от і взяв в оренду земельні паї. Разом — 10 тисяч гектарів, три колишніх колгоспи. Назви господарству ще не придумав — агропромисловий комплекс, і все. Але й тут підприємця успіх не обминув. Перший млинець виявився не глевкий. Уже підрахував ужинок: якщо у тому бізнесі, котрим займався раніше, з кожних ста зароблених гривень лише 68 були «прибутковими», то в аграрному відразу спромігся одержати аж 93 «прибуткових». Є різниця? Авжеж!

А ім'я і по батькові та прізвище цього підприємця — Олег Анатолійович Царьов. Ви зрозуміли чи ні? Те, що в усіх трьох випадках ми розповіли про одну і ту саму людину. Отакий бідовий і неординарний «новий» українець, геть на всі руки мастак, «вродився» на Дніпропетровщині. Очевидно, що за вчорашніми мірками справді незвичний, але за сучасними, думаємо, цілком типовий. От ніколи не здогадаєшся, де познайомився він зі своєю майбутньою дружиною? У банку! А чим від багатьох інших своїх колег вирізняється? Для себе та для своєї сім'ї хоромів і надмірних благ ще не надбав. Бо усі гроші спрямовує у виробництво. За «нейтральною технологією» жити сьогодні, каже, в Україні не можна. Залишатися «нейтральним» — то великий гріх.

А депутатом бути зобов'язаний,

або Про «конституційний переворот», який, може, і справді не зашкодить окремо взятому регіону

Полемічні нотатки

Увесь нинішній рік Дніпропетровщина дискутує й полемізує, ніяк не може заспокоїтися, з'ясовуючи, навіщо її голові облдержадміністрації знадобився мандат депутата обласної ради? Ще з перших днів січня, коли в Синельниківському окрузі відбувалися вибори замість вибулого депутата, почали ламати списи. Не гарно, звичайно, вийшло, що нещодавно одна з тутешніх газет «конституційним переворотом» назвала рішення Кіровського районного суду, який врешті-решт скасував реєстрацію депутатом Миколи Антоновича. Адже потім і обласний погодився з районним.

Полеміка не вщухає, тому й ми не можемо залишитися осторонь. Тим паче що в ній вималювалося несподіване і досить неординарне зерно. Якщо свого часу, каже відомий в регіоні юрист Альберт Шепелєв, Михайло Горбачов обома руками мерщій ухопився за принцип розподілу гілок влади, в тому числі і законодавчої та виконавчої, то це зрозуміло. На посаді генсека КПРС з його рук влада випадала, як слизька золота рибка, і треба було хоча б за щось зачепитися. А в регіоні нікому «велика політика» не потрібна, тут треба засукавши рукава працювати, щоб зміцнювати місцеве самоврядування, портфелі місцевих структур виконавчої влади треба довіряти саме місцевим депутатам, яких обирає населення регіону.

Альберт Шепелєв нагадав землякам історію. Французький філософ Шарль Монтеск'є ще триста з лишком років тому перший написав, що в суспільстві має окремо існувати сила, яка б «виявляла права і формулювала їх у вигляді законів, обов'язкових для всіх», отож «виконавчу владу і не можуть здійснювати члени законодавчих зборів». Але хіба випадково уже значно пізніше німецький філософ Гегель застерігав, що «наслідком одного з помилкових поглядів на державу є вимога вилучати з законодавчих органів членів уряду». Дві самостійності, стверджував Гегель, не можуть створювати єдності, зате зумовлюють неминучу боротьбу між собою, руйнуючи єдине ціле, тобто державу.

Ні, Альберт Шепелєв не проти незалежності одна від одної гілок влади. З третьою, судовою, зрозуміло, тут заперечень не виникає. А з першими двома, законодавчою та виконавчою, не все так просто, як здається. Адже Верховна Рада і адміністрація Президента з Кабміном на рівні держави — це одне, а обласна рада і обласна держадміністрація з усіма своїми підрозділами та службами — зовсім інше. В регіоні закони писати й приймати не треба. У регіоні їх треба виконувати. Зрозуміло, що коли голова облдержадміністрації і раду очолює — нонсенс. Тут і наш Президент цілком обгрунтовано протестує. Одначе рядовим депутатом, не сумнівається Альберт Шепелєв, голова облдержадміністрації навіть зобов'язаний бути. Бо якщо люди йому не довіряють бодай в одному окрузі, який він голова облдержадміністрації?

Сам Микола Швець давно пояснив землякам, що вже третій рік минає, як на Дніпропетровщині зупинено падіння виробництва і розпочалося його поступове зростання. То тільки щоб цьому процесу сприяти, щоб гуртувати для його прискорення всі наявні в регіоні сили та покращувати матеріальне і соціальне благополуччя населення, Миколі Антоновичу і потрібен, буде зовсім незайвим, ще й мандат депутата обласної ради.

І багато хто щиро вірить, що Швець не лукавить. І хоча полеміка навколо «незаконного» його обрання досі не вичерпалася, то тільки тому, мовляв, що «в ній щось є». Адже мало того, що закони України «Про статус депутатів місцевих рад народних депутатів» та «Про місцеві державні адміністрації» щодо цього у нас вочевидь суперечливі. Ще і Конституційний Суд три з лишком роки тому визнав такими, що не відповідають Конституції України ті їх статті, які стверджують, що "депутат ради не може бути головою місцевої державної адміністрації, його заступником, керівником її структурного підрозділу, прокурором». Заборонено лише названі посади суміщати з «іншою роботою на постійній основі у радах, їх виконавчих органах і апараті».

Сторінку підготував власний кореспондент «Голосу України» на Дніпропетровщині Микола НЕЧИПОРЕНКО тел. (0562) 68-46-34

Панчоха в... капкані

М. Чучук: «Мене запитали: «Скільки тобі треба, аби ми тут без проблем стали господарями?»

Знявши директора, трудовий колектив не оформив належним чином папери, які сьогодні зіграли фатальну роль у його трудовому житті.

На дошці оголошень ВАТ «Прилуцька панчішна фабрика імені 8 Березня» вивішено віршоване анонімне творіння:

Круті приїхали з столиці,
Несуть такі нам небилиці:
«Ми створим
вам усім тут рай,
Скоріше акції здавай!»
Чудово вміють говорити,
Бо гроші треба їм відмити.
Потрібно акції всі мати,
Щоб потім фабрику
забрати...

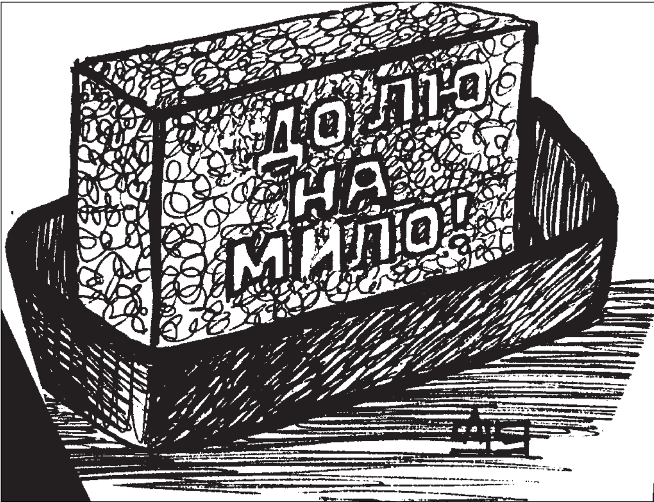
Саме так оцінила фабрична народна творчість перебіг цьогорічних подій і ті проблеми, які несподівано, як сніг на голову, звалились на плечі трудового колективу. З цим поетичним трактуванням повністю згоден керівник панчішників Микола Чучук. На вересневій прес-конференції у Прилуках він був відвертий.

— До мене приїхали люди з Києва і запитали: «Скільки тобі треба, аби ми тут без проблем стали господарями?». Я, здивувавшися такій нахабній відвертості, відказав, що нічим не можу їм у цьому допомогти, але якщо вони бажають вкласти у фабрику гроші — буль ласка, правління ВАТ відкрите до діалогу. Я навіть склав для них список обладнання, яке потрібно закупити. Проте «інвестори» не приховували роздратування. Вони сказали, що я буду жалкувати за незговірливість. Невдовзі ще приїжджали якісь «оглядачі». А потім у місті з'явилися молоді люди і у лютому почали масово скуповувати акції в пенсіонерів, колишніх працівників.

Шість відсотків акцій продали зацікавленим киянам, нічого не підозрюючи, робітники підприємства. Мовляв, що з тих папірців, а так хоч якась буде копійка. Всього у створеному в березні 2001 року ЗАТ «Акцент» улітку вже було трохи більш як 40 відсотків акцій. А в трудового колективу їх залишилося всього-на-всього 24 відсотки... Фактично, у спритних і ділових людей з Києва опинився контрольний пакет акцій, бо решта акціонерів проживає в різних містах України і не дуже посвячена у тонкощі життя колективу.

Помічник-консультант народного депутата України Лілії Григорович Віктор Лабазов вважає, що неабияка зацікавленість фабрикою з'явилася після того, як її продукція стала конкурентоспроможною на внутрішньому ринку, а колектив почав працювати стабільно, додаючи з 1998 року в роботі.

— Я був свідком і учасником подій прилуцької «панчішної революції» 1996 року, — розповів він. — Тоді колектив, втомившись від бездарного керівництва, відсутності роботи, платні, висловив недовіру директору. На його місце люди обрали авторитетного спеціаліста, чесного, порядного чоловіка Миколу Чучука. Хоч як йому було спочатку важко, та він зумів налагодити виробництво. Щороку фабрика істотно збільшує випуск продукції. Нині на ній працюють 576 осіб, середня зарплата становить 292 гривні. Це все-таки серйозний показник.



Боротьба інтересів у Прилуках, схоже, вступила нині в завершальну стадію. Київська команда, відчуваючи спротив, знайшла ще одне вузьке місце трудового колективу. Місцевий суд міста Прилук 13 липня 2001 року за поданням трьох акціонерів визнав рішення загальних зборів акціонерів ВАТ «Прилуцька панчішна фабрика імені 8 Березня» від 7 травня 1996 року, 25 вересня 1997 року, 16 липня 1998 року, 29 вересня 2000 року недійсними. Аргументів щодо цього заявники з гарною юридичною підтримкою знайшли чимало: під час голосувань було використано фальшиві довіреності, або без дати, підписів; підрахунок голосів проводився за піднятими руками, а не акціями; у зборах брали участь представники, які не мали належним чином нотаріально оформлених документів; у протоколах виявлені суперечливі дані про голосування тощо. На ці «непринципові» формальні деталі свого часу не дуже й звертали увагу. Нині вони стали вирішальними для суду. Згідно з присудом органи управління і контролю ВАТ з 1996 року визнані неправомочними. А отже, до керма має повернутись попередній директор, з яким знайшли спільну мову господарі контрольного пакета акцій, та його правління!

Обурені таким рішенням панчішники застрайкували: навіть спеціальний загін міліції «Титан», який приїхав 24 липня встановлювати на фабриці нову владу, змушений був ретируватися. І досі робітники не допускають на підприємство нових власників-господарів. Страйкарі сподіваються, що апеляційний суд підтримає їхні резони. Хоча надія на те, що все залишиться по-старому, мала. Дуже вже «капітальні» аргументи їх опонентів. На жаль, правління ВАТ, вирішуючи проблеми виживання панчішників, самозаспокоїлося в ринковій акціонерній стратегії, а тому й отримало повчально-плачевний урок, про підсумки якого дізнаємося невдовзі.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.
Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

Про бабцю Марію, яка кордон тримає

Після рясних осінніх дощів дістатися сюди непросто. Грунтову дорогу геть розмило. Та й не чекає бабця Марія в такий пізній час гостей. А з'явиться хто чужий у її володіннях, насторожується. Ні, не боїться. Виконує свій обов'язок. Адже вона в Шатківці і влада, і прикордонник, і митник. «Я тут кордон тримаю», — каже вона про себе.

Шатківка Троїцького району розташована на самому україно-російському кордоні. Років п'ять тому, коли визначали кордон між двома державами, з'ясувалося, що він має пролягти по вербах, які відділяють город бабці Марії від її приятельки, котра живе в російському селі Білий Колодязь.

Для себе свою роль і міру відповідальності, хоча жодних повноважень щодо цього їй ніхто не надавав, вона визначила сама.

У Шатківці вона — єдиний мешканець. Село давно вже потрапило до розряду неперспективних, поступово його почали покидати навіть ті, хто найбільше кричав про своє коріння, що глибоко проросло в цій землі. Умовляли і бабцю Марію — Марію Миколаївну Василькову, та тільки вона не залишила свою хату. І не тому, що нікуди було йти. Єдиний син ніколи не відмовив би своїй матері в притулку, та й колишнє керівництво колгоспу не залишило б жінку без даху над головою. З 16 років вона працювала на фермі і до самої глибокої старості трудилася в господарстві, тож людиною була шанованою. Але так склалося, що залишилася вона в рідній Шатківці віку доживати та за могилою чоловіка свого Григорія доглядати.

У своєму житті Марія Миколаївна все бачила. У війну копала окопи в Запорізькій області і, як усі радянські люди, рвалася на фронт. Але, на свою біду, довелося повернутися додому: в селі господарювали німці, відбирали молодь для відправлення до Німеччини. Потрапила до списків і Марія. Проте не чекала, доки її, як худобу, вантажитимуть до вагона. Втекла, переховувалася в родичів. Та німці все-таки вислідили дівчину і відправили під Бремен. Працювала на заводі, голодувала, терпіла побої і мріяла про волю. Визволили Марію у квітні 1945-го англійські війська, але мало було не повезли до Англії. Тільки біля трапа літака Марія дізналася, що має летіти не в Україну, а до чужої країни.

Заміж Марія вийшла за колишнього фронтовика. Та тільки недовго було те заміжжя. Дуже хворів її Григорій після отриманих на війні ран. А потім пішов на той світ, залишивши її з сином Володею.

Ось така бабусина історія. Декотрі подумають, що вона сама прирекла себе на самотність, мовляв, пішла від людей, обмеживши свій світ городом, обійстям і хатою, такою ж старою, як і її господиня, то чого там нарікати. Але це не так. Бабця Марія одна лише на українській території, хоча, правду кажучи, Розсипненська сільрада свою пенсіонерку не забуває. Раз на місяць колишню колгоспницю неодмінно відвідують, привозять пенсію, цікавляться проблемами, новини розповідають. Але тільки-но перейде Марія Миколаївна свій город і зайде за верби — «на той бік», як одразу опиниться серед людей. Літніми вечорами, упоравшися зі справами, вона в Білий Колодязь навіть на посиденьки ходить. У російському селі до неї так звикли, що визнають за свою. Років із чотири тому тамтешній голова навіть корову з телятком подарував. А якщо потрібно город виорати чи піску привезти, то бабці Марії ніхто із сусідів-росіян не відмовляє. Поважають її, грошей за надані послуги ніхто ніколи не бере. «Це, — кажуть, — тобі плата за сумлінне несіння служби на кордоні». Свого часу навіть талони на пільгове придбання хліба їй давали. І нині жаліють: як ти, мовляв, Миколаївно, на свою мізерну пенсію живеш? Переходь до нас, у Росію, жити. І пенсію добру матимеш, і їстимеш сито, та й до людей ближче. Вже стільки років її умовляють. Коли бабця Марія занедужає, вона начебто і погоджується, але не йде. Хоч і добрі там люди. «А чим погано живу?» — запитує у відповідь. — Пенсія і справді невеличка, але корова виручає. Молоко у вас, у Росії, продам — гроші на хліб і цукор маю. Та й не можу я Шатківку залишити. Адже я кордон тримаю».

Яким чудесним був би світ, якби на всіх кордонах отак люди ставилися одне до одного.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

Спорт

Події та результати

■ Велоспорт (шосе)

У Ліссабоні (Португалія) триває чемпіонат світу. Олександр Кравчук з Харківщини виборов срібну медаль в юніорських індивідуальних перегонах на 19 кілометрів 200 метрів з роздільного старту. А «золото» дісталося бельгійцеві Ван ден Бруку, який випередив українця лише на 44 (!) сотих секунди. У перегонах із роздільним стартом на 33,7 км серед чоловіків (U-23) Ярослав Попович із Львівщини був четвертим. Кращий час показав американець Дені Пейт.

■ Шахи

Сьогодні в Єревані стартує п'ятий командний чемпіонат світу. У складі збірної України: Василь Іванчук, Руслан Пономарьов, Володимир Баклан, В'ячеслав Ейнгорн, Вадим Малахатько та Олег Романишин. Турнір триватиме до 20 жовтня. 1993 року наша команда мала срібні медалі. А через чотири роки була п'ятою.

■ Футбол

Ліга чемпіонів. Групові турніри. Відкладений другий тур.

***E.* «Селтик» (Шотландія) — «Русенборг» (Норвегія). 1:0. «Порту» (Португалія) — «Ювентус» (Італія). 0:0.**

***F.* «Байєр» (Німеччина) — «Фенербахче» (Туреччина). 2:1. «Барселона» (Іспанія) — «Ліон» (Франція). 2:0.**

***G.* «Лілль» (Франція) — «Депортіво» (Іспанія). 1:1. «Олімпіакос» (Греція) — «Манчестер Юнайтед» (Англія). 0:2.**

***H.* «Спарта» (Чехія) — «Спартак» (Росія). 2:0. У складі гостей весь матч провели на полі гравці збірної України: воротар Максим Левицький і півоборонець Дмитро Парфенов. «Фейєноорд» (Нідерланди) — «Баварія» (Німеччина). 2:2.**

Чемпіонат України. Вища ліга. 13-й тур.

***ЦСКА — «Металург» Зп. 2:0.* 2 000. Костишин, 57, Закарлюка, 87.**

***«Металіст» — «Поліграфтехніка». 1:0.* 16 000. Бермудес, 89.**

***«Металург» Д — «Таврія». 4:1.* 3 200. Яксманицький, 19, Шищенко, 46, 55, Воскобойник, 89 — Увакве, 76.**

***«Карпати» — «Металург» М. 2:0.* 20 000. Еньямке, 45, Швед, 46.**

***«Кривбас» — «Дніпро». 3:3.* 25 000. Мінтенко, 18, 62, Чечер, 60 — Валяєв, 31, 54, Шелаєв, 45, з пенальті. На 10-й хвилині з поля вилучено дніпропетровця Спєвака (небезпечна атака ззаду з ризиком нанесення травми).**

Як відомо, наша молодіжна збірна у матчах плей-оф 10 і 14 листопада зустрінеться з командою Швейцарії за право виступати в фінальній частині чемпіонату Європи. Але проба «швейцарського сиру» відбудеться на місяць раніше. Як повідомив керівник відділу забезпечення національних збірних України Анатолій Бузник, до Києва завітає юніорська команда Швейцарії (гравці 1984 року народження). Цей колектив готується до кваліфікаційного турніру європейської першості (U-19). А суперником гостей буде колектив під орудою Павла Яковенка, котрий нещодавно, продемонструвавши чудову гру проти італійців і турок, здобув путівку на юніорське Євро-2002 (U-17), фінал якого відбудеться у квітні-травні наступного року в Данії. Отже, наша команда матиме хорошого спаринг-партнера.

Матчі Україна—Швейцарія відбудуться на стадіоні ЦСКА 15 і 17 жовтня. Початок о 15.30. Вхід вільний. Підтримаймо Україну!

■ Фотофакт

Італійська преса повідомила, що півоборонцями київського «Динамо» і молодіжної збірної Румунії Тіберіу Гіоане та Флоріном Чернатом зацікавився міланський клуб «Інтер». Румуни та італійці виступали в одній відбірковій групі чемпіонату Європи. У ФК «Динамо» цю інформацію поки що ніяк не коментують.

На знімку: *атакує Флорін Чернат.*



Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Адмінресурс по-приазовському

Повертаючись до надрукованого

Лейтмотив передвиборної боротьби, що розгортається за місця в майбутньому парламенті, якщо міркуваати за публікаціями вітчизняної преси, — це боротьба партій і блоків за володіння так званим адміністративним ресурсом. Що це, однак, означає, зізнаюся, мені як майбутньому виборцеві зрозуміти важко. Хоча буквально днями одна з найпопулярніших газет розродилася науковим есе, де досліджено цей феномен на українському грунті. Висновок з публікації напрошується елементарний: адмінресурс — то не що інше, як авторитет місцевої влади, використовуваний нею для просування того чи іншого кандидата або партії до Верховної Ради. Коли це так, то, погодьтеся, інструмент цей — річ вельми відносної надійності. Бо для одержання очікуваного ефекту від його використання місцева влада повинна щонайменше мати у виборців отой самий авторитет. А коли не має?

Нескінченна кадриль

Моє знайомство з Приазовським районом Запорізької області відбулося влітку минулого року. Тоді до редакції прибуло одразу шість ходаків, членів колишнього КСП імені Кірова. Причина, що привела їх до Києва у пошуках правди, була типова для перехідного періоду від колективного землекористування до приватного землеволодіння: перехоплення частини спільного врожаю пайовиками, що відділилися, у даному конкретному разі — мешканцями села Вишневе. Тим самим решті землевласників КСП імені Кірова було завдано збитків у 350 тисяч гривень, суму, погодьтеся, чималеньку, тим більше коли зважити, що розтягнуті на десять років реформи найболючіше вдарили саме по наших хліборобах, залишивши їх фактично без оборотних коштів. На всі багаторазові звернення потерпілої сторони до місцевої влади заявники отримували відписки. Навколо конфлікту закружляла типова для вітчизняної бюрократії паперова кадриль...

Факт незаконного захоплення, як удалося встановити, визнавали всі — від голови районної держадміністрації Миколи Калаянова до Дмитра Пельтека, директора КСП «Жовтень», у чиїх руках, зрештою, опинився незаконно зібраний і привласнений вишневцями врожай. В результаті відрядження 7 вересня 2000 року в нашій газеті було опубліковано статтю «Землі трясіння», в якій конфлікт було розглянуто на тлі соціально-економічних явищ, які виникли у зв'язку з проведенням у країні земельного переділу, проаналізовано роль і можливості участі в цьому процесі місцевої влади взагалі і Приазовського району зокрема як повноважного представника держави. Ані за 10 днів, ані за місяць після публікації ані усної, ані писемної реакції влади Приазовського району на статтю не було...

Кожний журналіст знає, що в його нотатнику, як правило, залишається удвоє більше фактів і спостережень, аніж було оприлюднено в публікації. От і в моєму блокноті залишилася та обставина, що тодішній місцевий прокурор відмовив окрадненим, по суті, людям, у порушенні кримінальної справи. Зізнаюся, з тієї простої причини, що й Микола Калаянов, і його колеги, речники районної влади, під час особистої зустрічі мене запевняли, що з нового врожаю (тепер уже торішнього) вишневці розрахуються зі своїми земляками. Мовляв, сварка домашня, і кому взагалі потрібні суди-пересуди?

Усні запевнення, звичайно, до справи не покладеш, і в той момент, коли редакція вже ладна була офіційно зажадати від районної влади відповідної реакції по суті висвітленого на сторінках газети конфлікту, трудівники колишнього КСП імені Кірова, які на той час стали орендодавцями земельних паїв і найманими працівниками ПСП «Роса», втративши надію добитися справедливості, знов-таки через «Голос України» звернулися з відкритим листом до нашого Президента, яке й було опубліковане 04.10.2000 року. У ньому вони напряму скаржилися Леонідові Даниловичу на бездіяльність місцевої влади, поіменно називаючи всіх, до кого вони зверталися, у тому числі й прокурора. Листа підписали більш як 500 осіб.

Слід гадати, відкрите звернення до Президента вплинуло. У Приазовському було призначено нового прокурора, Олексія Середу. На відміну від свого попередника, він побачив у задавненому конфлікті склад кримінального злочину, і справа про незаконне захоплення частини врожаю не просто зрушила з місця, її було доведено до, здавалося б, логічного кінця, тобто передано до суду. Звинувачення за статтею «зловживання службовим становищем» прокуратура висунула проти Сергія Тарана, директора КСП «Вишневе», створеного нашвидкуруч тими, хто вийшов з КСП імені Кірова. Залишалося чекати судового рішення, тим справедливішого, що, як установило слідство, сума збитків становила не 350, а 491 тисячу гривень!

Та у призначений час ані перше, ані друге, ані третє засідання суду не відбулося. Через відсутність звинуваченого. Причому був він відсутній з причини, шанованої законом, — через хворобу з досить складним діагнозом: «Наслідки черепно-мозкової травми, внутрічерепна гіпертензія, вегето-судинний синдром за змішаним типом, цефалгія, астено-депресивний синдром». Будь-який невропатолог підтвердить, що такий діагноз практично звільняє людину від судового переслідування як суб'єкта, що не завжди адекватно сприймає довколишній світ. І хоча, зрештою, суд почав розглядати справу, сподівання потерпілої сторони на відшкодування збитків тануть, мов дим, так би мовити, з об'єктивних причин...

Чудова режисура

Та в об'єктивну випадковість, за якою безкарно, перед очима всього району, викрадають майже півмільйона гривень у людей, які їх заробили чесною працею, ніхто у Приазовському не вірить. Більше того, й самі потерпілі, і учасники конфлікту, і ті, хто знає про нього не з чуток, переконані: якби голова районної адміністрації пан Калаянов був зацікавлений у справедливості, проблему давно було б знято з порядку денного.

Ця думка ще більш зміцніла, а в районі про конфлікт знають геть усі, після того, як приазовський представник Президента дав велике інтерв'ю, опубліковане в місцевій газеті «Приазовская новь» 25 жовтня 2000 року (зазначимо, задовго до завершення слідства) у матеріалі під заголовком «Прав тот, кто действует по праву». У ньому шановний Микола Миколайович, як то кажуть, перевів стрілки з хворої голови на здорову, звинувативши директора ПСП «Роса» (правонаступника КСП імені Кірова) Миколу Киризлєєва у прагненні... покласти спірну суму до власної кишені!

Аргумент пан Калаянов на користь свого звинувачення висунув, зазначимо, вельми сумнівний: на балансі ПСП «Роса» немає дебіторської заборгованості з боку КСП «Вишневе». Будь-який бухгалтер підтвердить, що у спірних випадках такий запис у звітності з'являється лише за наявності акта звірки, підписаного обома сторонами. Тож із боку КСП «Вишневе» підписувати такий акт, як з'ясувалося, нема кому. Скажу більше. Деякі факти змушують думати, що вказану юридичну особу взагалі створювали з цілком певною метою. На кшталт фірм-«метеликів». Бо вся його господарська діяльність обмежилася, по суті, підписаними Сергієм Тараном (нагадаємо, особою, якщо вірити медичному висновку, непередбачуваних вчинків і реакцій) двома договорами з КСП «Жовтень»: про збирання зерна з чужих ланів та його зберігання.

Крім того, такий висновок напрошується й за результатами досудового слідства. По-перше, земельні паї в установленому законом порядку з КСП імені Кірова до КСП «Вишневе» не передавали. Майнові — й поготів. Отже, якщо за великим рахунком, мешканці одноїменного села стали заручниками досить непривабливої гри. По-друге, всі розрахунки за розподільним балансом, проведені фахівцями КСП імені Кірова і сам розподільний баланс досі (от уже третій рік!) вишневцями не затребувані. По-третє, практично одразу після незаконного збирання чужого врожаю вони вийшли з КСП «Вишневе» і передали свої земельні паї в оренду КСП «Жовтень». При цьому, як показав під час досудового слідства директор останнього Дмитро Пельтек, вишневці просилися до його «Жовтня» давно, задовго до виходу з КСП імені Кірова. А те, що він прийняв їх одразу після незаконного збирання чужих ланів, — такий собі несподіваний збіг обставин.



Одне слово, сьогодні КСП «Вишневе» існує лише на папері. Але не тільки це змушує гадати, що створювали його як фірму-«метелика» з цілком визначеною метою. На момент подання статутних документів на реєстрацію засновники КСП «Вишневе» не мали на руках належно оформленої земельної ділянки — вони не отримали державного акта на право користування землею. Та й сам статут створювали вочевидь поспіхом. Бо він суперечить у багатьох пунктах Закону України «Про господарські товариства». Приміром, щодо формування статутного фонду. Його передбачали створити, крім усього іншого, коштом... банківських кредитів!

Попри все сказане, КСП «Вишневе» отримує державне свідоцтво про реєстрацію. «Освячує» його своїм підписом, звичайно, голова районної держадміністрації пан Калаянов. І останній штрих. Договори, згідно з якими незаконно зібраний врожай опинився в руках Дмитра Пельтека, було укладено ще до державної реєстрації горезвісного КСП!

Своя рука владика

Куди подівся незаконно зібраний врожай, сказати важко. Дмитро Пельтек під час попереднього слідства запевняв, ніби частково було роздано на паї мешканцям села Вишневе, а решта пішла на господарчі розрахунки. З ким і за що — питання, як для Приазовського району, вельми цікаве.

Мені доводилося чути скарги представників місцевої влади на відсутність у їхніх руках реальних її важелів за ринкової економіки. Мовляв, кожний хлібороб тепер сам собі господар, і райдержадміністрація неспроможна впливати на його рішення. Смію запевнити, такі скарги — чистісінький блеф. Бо за умов ринку головним важелем районної влади є бюджетні кошти. І чималі. Той самий Приазовський район лише на розвиток і обслуговування соцкультпобуту щороку отримував від одного до трьох мільйонів гривень! Гроші ці донедавна призначалися на відшкодування затрат сільгоспвиробників на будівництво і ремонт об'єктів негосподарського призначення. У Приазовському жартують, що всі вони пішли на асфальтування «вулиці імені Калаяна Бідного», тобто на нанесення гудронового покриття на відтинок дороги, що саме веде до котеджу, споруджуваного головою районної держадміністрації.

Принаймні відшкодування затрат за формою річного звіту 2-КС з державної казни проводили в районі за суто вольовим принципом. При цьому звіряння реальних затрат здійснювали паперовим методом, тобто формально. І лише в окремих випадках, як це було з КСП імені Кірова, — з перевіркою звітів на реальних об'єктах,

Ні для кого в районі не таємниця, що, скажімо, 1998 року бюджетну компенсацію в КСП «Родина» (село Георгіївка), у КСП імені Леніна (село Добрівка), у деяких інших господарствах було витрачено на госппотреби. Та це півбіди. Справжня біда в тому, що така практика відкриває найширші можливості для ринкових оборудок, у результаті яких, зазнавши певних метаморфоз, бюджетні гроші досить легко осідають в особистих кишенях. Не треба бути надто мудрим, щоб зрозуміти, в чиїх. І хоча до 1999 року бюджетні компенсації здійснювали у Приазовському переважно через бартер (взаємозаліки за спожиту електроенергію), перетворити їх на живі гроші, маючи на руках сільгосппродукцію, скажімо, той самий незаконно зібраний на ланах колишнього КСП імені Кірова врожай, — завдання для первачків.

Погодьтеся, що на цьому тлі вся епопея з позовом у розмірі в півмільйона гривень, що триває от уже третій рік поспіль, здається вельми пророчистою.

Втім, цей конфлікт за бажання все-таки можна розв'язати. І добре, якби був він поодиноким. Але у Приазовському районі часто-густо відбуваються речі, м'яко кажучи, дивні. У розпал жнив, приміром, невідомо за чиїм розпорядженням комбайни місцевого мехзагону, підприємства загалом приватного, але створеного не без підтримки держави, втікають у сусідню область. І хлібороби Приазовського, як правило, ті, хто незручний для місцевої влади, змушені наймати комбайни аж із Київщини. Часто-густо ТОВ, які виникли на руїнах колективного землекористування, не виконують свої зобов'язання перед пайовиками. Натуральну оплату проводять за завищеними цінами. При цьому ще й вираховують податок на землю. Передають орендовані паї в суборенду. А щодо майнового паю, то з його розподілом взагалі не поспішають. Зате за сумнівними договорами з балансів колишніх КСП за послуги сумнівних фірм зникають комбайни, трактори, автомобілі, інша техніка. За аналогічною схемою щезають телята, свині. Не випадково поголів'я великої рогатої худоби в районі впало практично до післявоєнного рівня. Розвалені, пограбовані свинарники й корівники, поруйновані комбікормові заводи і кормокухні стали невід'ємним елементом місцевого краєвиду. На мене, скажімо, особливо гнітюче враження справили залишки будинків і споруд колись процвітаючого господарства, де вирощували особливо цінні хутрові породи звірини, зокрема норку. Віконні отвори зяють пусткою, дахи знесено, стіни обвалилися — все нагадує назавжди закарбовані пам'яттю дитинства зруйновані фашистськими бомбами будинки мого рідного міста...

Загальну картину доповнюють зарослі диким бур'яном масиви колись орної землі, тільки-но збочиш углиб приазовського степу трохи далі від асфальтованих доріг, якими тільки й полюбляє їздити високе начальство. Та й те сказати, минулого сезону зі 144 тисяч гектарів балансової ріллі під зерновий клин пішло трохи більш як 57 тисяч. Хай іще стільки стояли під паром, баштанними й овочами. Хоча насправді — значно менше. Отже, принаймні 30 тисяч гектарів найродючішої ріллі перетворено на неугіддя. Темпи сівби озимих цього року відстають від торішніх... І це на тлі того, що, як не раз і цілком справедливо зазначав у пресі запорізький губернатор Євген Карташов, обласна держадміністрація чимало робить для піднесення сільського господарства. Та, либонь, має рацію прислів'я: «не для нашого коня паша».

Приазовські хлібороби, з огляду на байдужість районного начальства до їхніх проблем, почали на сільських сходах активно створювати первинні осередки Спілки земельних і майнових пайовиків — громадської організації, покликаної захищати їхні інтереси, у тому числі і в судах. Цікаво, що протоколи більшості таких зборів схожі, наче близнята. І не дивина: люди говорять про наболіле, про ті проблеми, що обсіли район. Дивує інше — що на цих сходах районне начальство не зустрінеш. Особливо там, де є конкретні питання до конкретних осіб, так би мовити, земельних реформаторів цілком певного кшталту. Чи додає це авторитету хоча б тому самому панові Калаянову, представникові Президента в районі — запитання риторичне. От вам і адмінресурс. Так би мовити, по-приазовському.

Ігор НАУМЕНКО.

Приазовське—Київ.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Втрачає авторитет місцева влада — втрачає її і центральна

Важливо здобути перемогу у фінансовій війні

«ГУ» вже писав, що не менш важливою, ніж воєнна, в боротьбі з міжнародним тероризмом є фінансова операція. Багато хто з аналітиків вважає: лише тоді місія військових в Афганістані матиме успіх, коли світова спільнота зможе повністю перекрити фінансові потоки, що підживлюють терористів.

Слідом за Сполученими Штатами рахунки 27 організацій та осіб, котрі підтримують контакт з терористом «номер один» Усамою бен Ладеном, заморозила ООН. Серед угруповань, рахунки яких США заморозили ще 24 вересня, — терористична організація Усами бен Ладена «Аль-Каїда» і терористична група «Абу-Сайаф» на Філіппінах.

Європейський парламент днями затвердив законопроект про заморожування таких рахунків у всіх 15 країнах ЄС. Утім, деякі з цих країн уже вжили таких заходів. За даними Європейської комісії у Великій Британії, Франції та Німеччині вже заморожено рахунки на суму понад 90 млн. доларів. Цей захід має бути затверджений і міністрами закордонних справ країн ЄС.

На нещодавній зустрічі з Першим заступником Голови Верховної Ради Віктором Медведчуком Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Карлос Паскуаль передав до ВР пакет матеріалів і повідомив, що їх також передано представникам української влади, Нацбанку та СБУ. Це список організацій і громадян, зв'язаних з тероризмом. США просять заморозити їхні активи, якщо такі буде виявлено в українських банках. Особливу увагу керівництва Верховної Ради Карлос Паскуаль звернув на резолюцію 1373, ухвалену РБ ООН за участі України. Вона надає країнам міжнародні повноваження контролювати в себе фінансові потоки.

Крім того, американський посол попередив, що «пан Зленко підкине Верховній Раді багато роботи», бо у зв'язку з подіями, що відбуваються у світі, українському парламенту належить ратифікувати цілу низку резолюцій. «Ми сподіваємося, що все це буде зроблено вами, оскільки позицію України щодо боротьби з міжнародним тероризмом було досить сильно проголошено», — підкреслив Карлос Паскуаль. Віктор Медведчук повідомив посла, що 18 жовтня на розгляд Верховної Ради буде винесено цілу низку документів, зокрема й законопроект про запобігання відмиванню «брудних» грошей.

Зазначу, що Національний банк України зобов'язав комерційні банки заблокувати всі фінансові ресурси афганського руху Талібан ще в грудні 1999 року. Це рішення — наслідок дії санкцій, запроваджених проти талібів Радою Безпеки ООН.

10 жовтня стало відомо, що НБУ зобов'язав українські комерційні банки вжити додаткових заходів для виявлення рахунків терористів і терористичних організацій. Ідеться про виявлення рахунків, зокрема й кодованих, що належать терористичним організаціям, їх лідерам і компаніям. У разі виявлення таких рахунків Національний банк наказав комбанкам повідомляти про це правоохоронні органи і безпосередньо НБУ.

Яна СТАДІЛЬНА.

Україна після «чорного» вівторка

Трагічні події 11 вересня в Нью-Йорку та Вашингтоні засвідчили, що світ змінився. І рік навіть не в тім, чи знищать війська Сполучених Штатів та їхніх союзників Усаму бен Ладена й поставлять на коліна талібів. А в тому — яка розстановка сил чекає на світову спільноту, з якими новими проблемами зіткнеться людство і яке місце посідатиме Україна у цьому новому світі. Ці питання були в центрі уваги на засіданні Вченої ради Міністерства закордонних справ України під головуванням Анатолія Зленка.

Четверте, позачергове, засідання Вченої ради спричинене нагальною потребою розглянути нові тенденції світової безпеки. На запитання, як убезпечити українських громадян від нових загроз, намагалися дати відповідь і професійні дипломати та працівники МЗС, і провідні українські науковці в галузі політології та міжнародних відносин.

На думку Анатолія Зленка, вже у найближчому майбутньому Україна зіткнеться зі, щонайменше, чотирма проблемами: по-перше, припливом біженців із Афганістану та прилеглих до нього країн, по-друге, проникненням терористів на нашу територію, по-третє, зростанням антиамериканських настроїв серед мусульманського населення, особливо в Криму, й, по-четверте, зростанням антиісламістських виступів в Україні. Після подій «чорного» вівторка світ, як сказав Анатолій Зленко, прокинувся від «стереотипного сну» й провідна роль уже не належить жодній світовій наддержаві, а тому слід створювати нову світову концепцію. Поки що американська коаліція має променевий принцип, тобто укладає угоди з країнами-партнерами, однак зрозуміло, що цього замало для розв'язання таких глобальних проблем, як тероризм. Україна сьогодні підтримує США у боротьбі зі світовим тероризмом, проте як далеко може піти така співпраця і чи достатньо захищеними в цій боротьбі почуватимуться українські громадяни — це питання залишається відкритим.

Тетяна ПАСОВА.

Афганістан не хоче приймати допомогу

Тривають щоденні бомбардування Афганістану. Вчора вранці пакистанські офіційні особи оголосили про висадку на афганській території американського військового контингенту. На момент, коли верстався номер, туди прибув поки що лише технічний персонал, а не бойові підрозділи. Крім того, надійшло повідомлення, що ВПС США скидатимуть на талібів бомби GBU-28 вагою понад дві тонни з лазерним наведенням. Ці бомби, спеціально призначені для руйнування підземних комунікацій, уперше випробувано під час війни в Перській затоці 1991 року.

За повідомленнями інформагентств, і афганських, і західних, у країні вже вбито десятки мирних жителів. Зруйновано чимало житлових кварталів у Кабулі та Кандагарі. Мешканці афганських провінцій Вардак і Газні на знак протесту проти заподіяння Сполученими Штатами повітряних ударів спалюють контейнери з продуктами, що їх скидає на парашутах американська авіація. Сотні людей скандують при цьому антиамериканські гасла: «Не треба жалю!», «Ми боротимемося з Америкою до кінця!». За даними американських офіційних осіб, скинуто вже більш як 100 тисяч контейнерів з продовольством.

Можна сказати, що вся міжнародна допомога населенню Афганістану здійснюється з великими трудношами. Співробітники Міжнародної продовольчої програми ООН уже три дні намагаються побудувати табори для афганських біженців у Пакистані. Проте через вороже ставлення з боку пакистанського населення їх досі не споруджено.

Антиамериканські настрої усередині Пакистану насторожують найбільше. МЗС цієї країни категорично заперечив інформацію низки західних ЗМІ про начебто військовий переворот, що там стався, під час якого було заарештовано президента Первеза Мушаррафа. Зважаючи на те, що Пакистан має ядерну зброю, захоплення влади в Ісламабаді прибічниками талібів може призвести до необоротних наслідків для всього світу...

Яна ОСАДЧА.

Бен Ладен у «швидкій допомозі»

Закинуті два тижні тому до Афганістану розвідгрупи вийшли на слід бен Ладена. З'ясувалося, терорист пересувається в машині «швидкої допомоги» в супроводі 25 озброєних «санітарів».

Про це повідомило ЦРУ, точніше, воно припустилося санкціонованої втечі інформації у «Вашингтон пост», щоб пояснити співгромадянам, чому розвідувальне відомство США, утримання якого коштує платникам податків 120 млрд. доларів на рік, з усією своєю супертехнікою та тисячами агентів в усьому світі неспроможне відшукати одну єдину людину. Отже, передові розвідгрупи американського та британського загонів спеціального призначення, які діють в Афганістані, з'ясовується, вже вийшли на його слід. Але взяти його ані живим, ані мертвим не можуть.

Причиною безсилля розвідки і американської точкової зброї, що вже перетворила на руїни особисті апартаменти мулли Омара і кілька таборів «Аль-Каїди», є воєнні хитрощі, що їх застосував бен Ладен. Саме тому самостійно взяти його або навести на нього авіацію розвідгрупи, які діють в Афганістані, не можуть — щоб знищити бен Ладена, американцям доведеться знищувати всі машини «швидкої допомоги» в підозрілому квадраті. Це спричинить десятки та сотні жертв поміж цивільного населення, а крім того, буде порушенням одного з головних принципів ведення війни — по санітарних машинах стріляти заборонено. Втім, навіть якщо Пентагон вирішить методично знищувати «швидкі допомоги» талібів, розраховувати на успіх з бен Ладеном не випадає. Як розв'язати це завдання, американські спецслужби поки що не знають.

Грузія вийде з СНД?

Учора вранці у Тбілісі відбулося засідання парламенту Грузії, на якому президент Едуард Шеварднадзе запропонував обговорити два питання: про можливий вихід країни з СНД і доцільність перебування в Абхазії російських миротворців. Прес-аташе президента поспішив спростувати дані про вихід Грузії з СНД, зазначивши, що це може все-таки статися, якщо ситуація в Абхазії ще більше загостриться. Бажання залишити Співдружність мотивується насамперед неконструктивною діяльністю миротворчих сил СНД у зоні конфлікту в Абхазії.

Антиукраїнський бенкет у Москві

Після катастрофи над Чорним морем російського літака для українофобів у Москві настав зоряний час. «Україна не пройшла тест на цивілізованість», «Україна стане на коліна», «Леонід Кучма вкотре виставляє себе в жалюгідному світлі» — такими заголовками ряснють московські газети. Почуття міри зраджує навіть політикам, які ніколи не брали участь в антиукраїнських PR-кампаніях. Серед президентського оточення знайшлися маршал Шапошников і жінка-генерал Адоніна, які вже заявили про вину українських військовиків. Провели прес-конференції й деякі політики з числа «друзів України» на кшталт пана Затуліна.

Проте офіційні особи, зокрема й президент Росії Володимир Путін, вважають, що всі оцінки і висновки слід робити після завершення роботи спільної російсько-українсько-ізраїльської комісії.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

P. S. Учора разом із секретарем Ради безпеки РФ Володимиром Рушайлом, якого призначено головою спецкомісії з розслідування катастрофи Ту-154, до Сочі мав прибути секретар РНБО України Євген Марчук. Обидва вони візьмуть участь в обговоренні результатів розслідування причин катастрофи Ту-154.

З'являється дедалі більше аргументів, які змінюють версію про українську ракету. Ще один — висновок судмедекспертів про баротравму як головну причину загибелі людей, які перебували на борту літака.

У середу Президент України Леонід Кучма непрямо визнав, що літак міг бути збитий українською ракетою. Кучма додав, що «таке трапляється не лише в Україні». За даними «ГУ», історія міжнародних відносин ще не знала таких випадків, хоча мали місце схожі інциденти під час морських навчань Росії чи коли збивали заздалегідь попереджені літаки-порушники.



Хроніка. Факти. Події

■ Джакарта

Бомба біля посольства

Індонезійські сапери підірвали бомбу-посилку, знайдену в приватному будинку, розташованому неподалік від британського посольства. Її доставили поштою одному місцевому бізнесменові. Поки що невідомо, чи пов'язаний цей інцидент з протестами проти американської операції в Афганістані, що тривають в Індонезії.

■ Ель-Кувейт

Невідомий прибічник талібів застрелив канадця

У Кувейті застрелено громадянина Канади. Його дружину, філіпінку за походженням, доставлено до клініки з трьома кульовими пораненнями. За даними спецслужб, найімовірніше, це вбивство — своєрідна помста за воєнну операцію США проти Афганістану. Злочинця затримати не вдалося.

■ Ер-Ріяд

Напад на німців

Невідомі зловмисники кинули пляшку із запалювальною сумішшю в машину з двома громадянами Німеччини, котрі їхали вулицями саудівської столиці. Внаслідок інциденту німці не постраждали.

■ Мурманськ

«Курськ» ставлять на понтони

Роботи зі встановлення зв'язки баржа Giant-4—АПЧ «Курськ» на понтони з наступним її заведенням до плавдоку № 50 селища Росляково вже розпочато.

■ Москва

Оголосили голодовку

Безстрокову голодовку оголосили 10 жовтня авіадиспетчери 42 аеропортів більш як десяти великих міст Росії. Її учасники висувають економічні вимоги.

■ Пекін

Боротьба з корупцією

Двох високопоставлених чиновників суд провінції Ляонін засудив до смертної кари. Такий вирок винесено колишньому мерові міста Шеньян Му Суйсиню та його заступнику Ма Сяндуну за хабарництво.

■ Варшава

Новий Кабмін

Прем'єр-міністр Польщі Лешек Міллер представив кандидатів на міністерські пости. До уряду, сформованого коаліцією Союзу демократичних лівих сил та Польської селянської партії, тепер входять 15 міністрів. Президент Польщі Александр Квасневський, котрий був одним із засновників Союзу демократичних лівих сил, припускає, що прийме присягу нового кабінету вже 19 жовтня.

■ Багдад

Збито американський літак?

Ірак заявляє, що сили ППО країни збили американський літак-розвідник. Іракські військовики нічого не повідомляють про тип літака, а також про те, був він пілотований чи безпілотний. Відомо лише, що його збито на півдні Іраку в зоні, закритій для польотів, о 12:42 за місцевим часом.

■ Тель-Авів

Розслідування проти Шарона

Генпрокурор Ізраїлю наказав розпочати кримінальне розслідування щодо прем'єр-міністра країни Аріеля Шарона. Його підозрюють у порушенні закону про правила фінансування передвиборної кампанії. Поліції належить з'ясувати, чи порушив Шарон закон під час виборів лідера партії Лікуд у 1999 році.



За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

США знають, де був бен Ладен, а треба знати, де він буде

Об'ява

ВАТ «Укртелеком»

повідомляє, що з 4 жовтня 2001 р. щоденно, крім суботи та неділі, з 14-00 до 16-00 працює «гаряча» лінія з питань приватизації товариства.

Телефон «гарячої» лінії — (044) 234-20-06.

Балансовий звіт КБ "Місто Банк" на 01.10.2001 р.

(тис.грн.)

Найменування статті	01-07-2001	01-01-2001
АКТИВИ		
Кошти та залишки в НБУ	236	219
Кошти в інших банках	4211	5893
Кредити та заборгованість клієнтів	12759	9712
Основні засоби та нематеріальні активи	1087	1149
Нараховані доходи до отримання	386	161
Інші активи	3789	58
Усього активів	22468	17192
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Кошти банків	6877	6829
Кошти клієнтів	1412	32
Інші зобов'язання	3901	122
Усього зобов'язань	12190	6983
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
Статутний капітал	10026	10026
Резерви	137	72
Результат минулих років	46	
Нерозділений прибуток	69	110
Усього власного капіталу	10278	10209
Усього пасивів	22468	17192
Активи-пасиви (повинна рівнятися 0)	0	0

Звіт про прибутки та збитки КБ "Місто Банк" на 01.10. 2001 року

(тис.грн.)

Найменування статті	Звітний Квартал	Попередній рік
Процентний дохід	3596	2428
Чистий процентний дохід	2481	2058
Комісійний дохід	59	13
Чистий комісійний дохід	59	8
Інший операційний дохід	10	158
Операційний дохід	2550	2189
Загальноадміністративні		
Витрати	-850	-925
Витрати на персонал	-180	-167
Прибуток від операцій	1520	1098
Прибуток до оподаткування	131	139
Податок на прибуток	- 62	-75
Прибуток після оподаткування	69	64
Чистий прибуток/збиток банку	69	64

Правління ВАТ «НДІферммаш»

повідомляє про проведення позачергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 27 листопада 2001 р. о 10.00 у приміщенні ВАТ «НДІферммаш» за адресою: м. Київ, вул. Шамрила, 23.

Порядок денний:

1. Затвердження договорів оренди і купівлі-продажу за період з травня 2001 р. по 27 листопада 2001 р.

2. Відкликання та обрання членів правління.

Реєстрація акціонерів та їх представників у день проведення зборів з 9.00 до 10.00 27 листопада 2001 р.

При собі представники повинні мати документ, який посвідчує їх повноваження.

Довідки за телефоном 446-01-42.

Правління ВАТ «НДІферммаш».

"СЛАВУТИЧ"

АКЦІОНЕРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК

Балансовий звіт за 3 квартал 2001р.

рядок	найменування статті	01.10.2001р. (тис. гривень)
	АКТИВИ	
1	Готівкові кошти та залишки в НБУ	2072
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0
3	Кошти в інших банках	23275
4	Цінні папери на продаж	0
5	Кредити та заборгованість клієнтів	18062
6	Інвестиційні цінні папери	0
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	1597
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0
10	Нараховані доходи до отримання	178
11	Інші активи	2522
12	Усього активів	47706
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
13	Кошти банків	9250
14	Кошти клієнтів	19129
15	Інші депозити	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0
17	Субординована заборгованість	1500
18	Нараховані витрати до сплати	101
19	Інші зобов'язання	1728
20	Усього зобов'язань	31708
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
21	Статутний капітал	13170
22	Капіталізовані дивіденди	0
23	Акції, що викуплені в акціонерів	-25
24	Емісійні різниці	17
25	Резерви	1818
26	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	0
27	Нерозподілений прибуток	775
28	Результат поточного року	303
29	Усього власного капіталу	15998
30	Усього пасивів	47706

Звіт про прибутки та збитки за 3 квартал 2001р.

рядок	найменування статті	01.10.2001р. (тис. гривень)
1.1.	Процентний дохід	5000
1.2.	Процентні витрати	-2393
1	Чистий процентний дохід	2607
2.1.	Комісійний дохід	1481
2.2.	Комісійні витрати	-62
2	Чистий комісійний дохід	1419
3	Дивідендний дохід	0
4	Чистий торговельний дохід	-40
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0
7	Інший операційний дохід	25
8	Операційний дохід	4011
9	Загальноадміністративні витрати	-1340
10	Витрати на персонал	-1827
11	Прибуток від операцій	844
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-477
13	Прибуток до оподаткування	367
14	Податок на прибуток	-64
15	Прибуток після оподаткування	303
16	Непередбачені доходи/витрати	0
17	Чистий прибуток/збиток банку	303

Голова Правління Т.К.Волинько
Головний бухгалтер К.М.Тараніщина

Ліцензія НБУ №40 від 11 червня 2001 року

Звіт про прибутки та збитки на 1 жовтня 2001 року (форма №2) КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК

(тисяч гривень)

1	**Доходи**	7725
1.1.	Процентні доходи	7467
	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	529
	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	6432
	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	4
	Процентні доходи за цінними паперами	502
1.2.	Комісійні доходи	355
1.3.	Результат від торговельних операцій	-137
1.4.	Інші банківські операційні доходи	40
2	**Витрати**	7392
2.1.	Процентні витрати	2310
	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	2187
	Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	123
2.2.	Комісійні витрати	92
2.3.	Інші банківські операційні витрати	1439
2.4.	Інші небанківські операційні витрати	2714
	Витрати на утримання персоналу	541
	Сплата податків та інших обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	156
	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	392
	Інші експлутаційні та господарські витрати	724
	Витрати на телекомунікації	531
	Супутні небанківські операційні витрати	363
	Інші небанківські операційні витрати	7
2.5.	Відрахування в резерви	237
2.6.	Податок на прибуток	600
3	**Чистий прибуток (збиток)**	333

Балансовий звіт КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК

(тисяч гривень)

	Найменування статті (2001 рік)	01.01	01.10
	АКТИВИ		
1	Готівкові кошти та залишки в НБУ	960	2363
2	Кошти в інших банках	12213	17454
3	Кредити та заборгованість клієнтів	16165	16595
4	Інвестиційні цінні папери	7337	0
5	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	126	366
6	Основні засоби та нематеріальні активи	1500	1572
7	Нараховані доходи до отримання	2774	4922
8	Інші активи	306	936
9	Усього активів	41381	44198
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
10	Кошти банків	5000	4875
11	Кошти клієнтів	146	1264
12	Нараховані витрати до сплати	28	937
13	Інші зобов'язання	10716	11299
14	Усього зобов'язань	15890	18375
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
15	Статутний капітал	25082	25082
16	Загальні резерви	115	115
17	Результат минулих років	54	54
18	Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	239
19	Результат поточного року	239	333
20	Усього власного капіталу	25490	25823
21	Усього пасивів	41381	44198

СіЗ

Голова Правління Концедайло Л.С
Головний бухгалтер Корнієнко Н.В.

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Житлово-комунальне управління 21»** повідомляє про зменшення статутного фонду.

Лукавлять пани міністри

(Початок на 1-й стор.).

Отже, хронологія запровадження нових тарифів така:

17 вересня Кабмін ухвалює постанову № 1198, якою доручає Держкомзв'язку затвердити тарифи на передплату і доставку періодичних друкованих ЗМІ, «обчислених відповідно до фактичних затрат на надання цих послуг»;

21 вересня вже погоджені з Мінекономіки тарифи затверджено (на загальному тлі виконавської дисципліни наших чиновників така оперативність просто вражає);

28 вересня наша редакція отримує від ДП «Преса» факс-повідомлення щодо ухваленої постанови Кабміну, де вказано нові тарифи, зокрема, на передплату тариф для нашої газети (загальнодержавної) визначено на один місяць у розмірі 1,30 грн., на три місяці — 1,20 грн., на шість — 1,10 грн. і на рік — 1,00 грн.;

4 жовтня Держкомінформ, «Укрпошта» і ДП «Преса» проводять прес-конференцію для деяких редакцій столичних друкованих ЗМІ, де повідомляється, що тарифи вже затверджено (дякуємо, що повідомили), і, зокрема, тариф на прийом передплати загальнодержавних друкованих ЗМІ названо вже інший: на 1 місяць — 0,35 грн.; на 2—3 місяці — 0,80 грн.; на 4—6 місяців — 1,00 грн.; на 7—12 — 1,50.

Які ж тарифи затвердив пан С. Довгий (голова Держкомітету зв'язку та інформатизації України) за погодженням з паном О. Шлапаком (Міністр економіки та питань європейської інтеграції України)? Чи то ці пани взагалі не бачили тарифів, які затверджували та погоджували? Чи то їх просто «обдурили» виконавці? Питань з тарифами більше, ніж відповідей. До речі, щодо відповідей. Пригадується, Президент України підписав указ («Про вдосконалення діяльності органів виконавчої влади з питань інформування населення»), яким зобов'язав чиновників, щоправда, на рівні Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської держадміністрацій, реагувати на критичні матеріали засобів масової інформації. От добре було б, пане Президент, поширити цю вимогу й на вищий та центральні органи виконавчої влади. А то ж бо, чим вище, так і на наші матеріали в газеті, отже, можна й не реагувати. З приводу тих самих тарифів на доставку і оформлення передплати чиновники жодним чином не відреагували. Хіба що провели прес-конференцію, про яку я вже казав.

І логіка запровадження нових тарифів «ясна». Перше, що було заявлено на прес-конференції: «Ми вже більш як п'ять років тарифи не підвищували, залізничники — й ті тариф підвищили, а ми?» Майже, як у кіно, — а жінки он уже у волейбол грають. Згодом нас запевнили, що нові тарифи... знизять. Щоправда, не для всіх. Для 106 «пільговиків» (культурологічних, освітніх, дитячих видань, видань національних меншин та деяких інших) їх усе-таки підвищать. А поменшають вони, на мою думку, для еротичних, рекламних, закордонних видань, тобто тих, які держава не мала б підтримувати. А реально тариф для цих видань знизився, оскільки зрівнявся з тарифом для всіх вітчизняних друкованих періодичних видань. Про те, що тарифна політика Держкомзв'язку та інформатизації не зрозуміла нашому Кабінету Міністрів, ми писали раніше. Слава Богу, створюють уже комісію, яка має все ж із нею (тарифною політикою) визначитися. Чи не запізно, панове? Адже тарифи вже чинні, передплату на наступний рік оголошено, вона, до речі, й покаже дієвість політики «оптимізації» послуг «Укрпошти». Що скажете, панове, коли тиражі вітчизняних ЗМІ впадуть?

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Ностальгія за мелодикою в 34 концертах

У столиці відбувся XII міжнародний фестиваль «Київмузикфест 2001».

Фестивалі

Можливо, з часом аналітики і введуть таку формулу: тон, заданий прес-конференцією, стовідсотково прогнозує тональність майбутньої мистецької акції. Принаймні наші спостереження й сподівання після аншлагової прес-конференції з нагоди відкриття XII «Київмузикфесту» справдилися.

Організатори свята спромоглися максимально наповнити фестивальну декаду творчими акціями високого художнього рівня. По закінченні важко уявити, що 10 днів вилилися у 34 концерти симфонічної, хорової, камерної, органної, джазової музики, які озвучили понад 300 творів українських і зарубіжних композиторів. Між іншим, деякі з них створили свою музику принагідно до фесту. Зокрема, Концерт для скрипки з оркестром Мирослава Скорика, блискуче інтерпретований відомим скрипалем Юрієм Харенком (США), колишнім нашим співвітчизником.

Найкращі зали столиці було гостинно надано фесту: Колонний зал ім. М. Лисенка, Український дім, Національна музична академія, Будинок органної та камерної музики, Будинок учених. Тут цими днями «розташувались» симфонічні оркестри (Національний, філармонічний, радіо, естрадно-симфонічний, Чернігівський), камерні — «Київська камерата», «Archi», «Кластер», «Рикошет», «Київ Арт Капела», а також найкращі ансамблі та солісти.

Грандіозним «святом у святі» став день хорової музики, присвячений 950-літтю Києво-Печерської лаври. Він став справжнім хоровим марафоном: просто неба лунали духовні хорові твори минулого й сучасності, прекрасні мелодії Київського розспіву. «Ця ідея належала незмінному директору «Київмузикфесту» Івану Федоровичу Карабицю», — ділиться своїми враженнями композитор, член оргкомітету Леся Дичко. «Разом ми ходили по святій землі Лаври й прискіпливо розглядали кожний куточок, страшенно хвилювалися з приводу акустики й погоди. Та наші побоювання виявилися марними. Виступи муніципальних хорів «Київ» (диригент М. Гобдич), «Хрещатик» (Л. Бухонська), жіночого хору Національного педуніверситету «Павана» (Л. Байда), чоловічої капели ім. Л. Ревуцького (Б. Антків), здавалось, примусили зазвучати багатоголоссям саме повітря навколо Лаври».



У Михайлівському Золотоверхому дитячі колективи «Вогник» (диригент С. Степаненко) та «Зірниця» (П. Award Мережин) виконали духовні твори М. Лисенка, Д. Бортнянського, А. Веделя, М. Леонтовича та інші. Великий вечірній хоровий концерт набув звучання справжньої симфонії завдяки цікавим різноплановим виступам хорів «Хрещатик» та Чернігівського.

Слухачі органного концерту були в захваті від солістки — зовсім юної, але напрочуд зрілої в технічному плані Ольги Чундак з творами Й.-С. Баха, Д. Букстехуде. Справжнім відкриттям вечора стало виконання нової симфонії для органу, магнітної плівки та синтезатора «Аз рехъ...» («Діхі») Геннадія Сасько. Це оригінальний, глибоко філософський твір, емоційно відвертий авторський монолог у традиціях постмодерну. Проникливе, на високій ноті експресії виконання твору Ольгою Дмитренко знайшло резонанс у публіки.

В один із фестивальних днів гості Колонного залу, затамувавши подих, заслуховувалися звучанням шедеврів світової класики: скрипкової (С. Франка) й віолончельної (С. Рахманінова) сонат і творів сучасних японських композиторів у виконанні славнозвісних майстрів Анатолія Баженова, Івана Кучера та японської піаністки Чієко Ягі.

Мистецький проект Її Царевич «З нотної бібліотеки Бориса Лятошинського» втілили Наталія Федусів та Ігор Савчук. Запам'яталась пристрасна, експресивна, з фольклорними інкрустаціями Симфонієта для альта і струни Ганни Гаврилець; яскравий за формою та щирий за висловом альтовий концерт Жанни Колодуб; витончено-рафінована музика Кармели Цепколенко; оригінальна за задумом сюїта для двох фортепіано «Вій» Ірини Алексійчук; експресивне тріо для флейти, альта і фортепіано Олени Томльонової; парадоксально-інтригуюча «Пастка для двох» Юлії Гомельської.

Цікавим видався музично-театральний жарт Валентини Мартинюк «Фортуна» за віршами Модеста Чайковського. Масштабно й сміливо заявила про себе молода композиторка з Криму Мерзіє Халітова. Її багаточастинний Концерт для оркестру — своєрідні музичні картини різних міст Криму. Барвисті мотиви, пружні ритми, колоритна оркестровка, симфонічність мислення визначили самобутність творчого обличчя авторки. Віталій Філіпенко продовжив «географічну» тему. Його сюїта для естрадно-симфонічного оркестру «Східні ескізи» стала захопливою мандрівкою екзотичними країнами Африки, Арабестану, Японії.

Справжнім дарунком прихильникам джазового мистецтва став виступ джаз-оркестру Яна Табачника під диригуванням Марка Резницького.

Цьогорічний фест виявився гостинним хазяїном для запрошених представників регіональних композиторських шкіл. Окрім традиційних учасників із Одеси, Харкова, Львова, Донецька, Ужгорода, Дніпропетровська вперше випробування «столицею» пройшли юні композитори — переможці регіональних конкурсів «Фест-дебют».

Узагалі нинішній фестиваль відзначився приємною збалансованістю симфонічних, камерних і решти програм. Цікаво, що найбільшу аудиторію збирали денні камерні концерти. Відчутною на фесті стала і умовно-ностальгійна лінія творів зі спільною тенденцією до краси, простоти й щирості музичного вислову, тугою за пісенною мелодикою, класичною прозорою гармонією.

Віднині фестиваль оголошено культурно-мистецькою акцією, що постійно діє, і вже 4 листопада в Національній філармонії відбудеться виступ Віденського камерного оркестру «Віденська академія».

Наталія СЕМЕНЕНКО, музикознавець.

На знімку: співає чоловіча капела ім. Л. Ревуцького.

Фото Євгена ЧИКАЛІНА.

У номер

Кам'янець-Подільський

Символ на скелі

Циганська кибитка, виготовлена із корабельної сталі, «заїхала» на скелю над річкою Смотрич поблизу Кам'янця-Подільського. Так побажав відомий архітектор Анатолій Ігнащенко, чиї роботи прикрашають не одне місто світу.

Свій монумент автор присвятив циганам, котрі стали жертвами фашистів у 1941—1945 роках. Тому корабельна сталь вся в пробоїнах і повита вінками.

Досі планувалося встановити кибитку в географічному центрі Європи. Але древнє подільське місто з поліетнічною історією зачарувало митця, і він подарував йому символ свого народу.

Продюсер... для ткалі й гончара

Людмила рахує на пальцях свої дипломи та професії, пальців не вистачає. Вона, вчителька з 20-річним стажем, впорається з роботою водія і вишивальниці, закрійника і перукаря, продавця і майстра з пошиву м'якої іграшки... А ще грає на баяні, гітарі, пише поезію, чудово співає.

Чого тільки не випробують наші жінки, щоб вижити!

Великим тягарем для українки стає сьогодні декретна відпустка: безгрошів'я, дитячі хвороби, а головне — відсутність перспективи. Не може жінка після пологів повернутися до праці, її всіма способами спекуються, виштовхують на біржу... «за власним бажанням». Тоді непомітно підкрадаються відчай та деградація.

Зазнала на собі декретних поневірянь і Людмила Кубяк, коли народила свою молодшеньку, Роксанку.

Але в глибокому сховку був у жінки власний скарб — організаторський талант.

Спочатку Людмила вчилася на факультеті муніципального менеджменту при Кам'янець-Подільській міськраді, потім створила постійно діючу виставку-продаж народних промислів. Отримала сертифікат і стала першим на Поділлі (а може і в Україні?) менеджером народних промислів. А що? Хіба тільки співаку потрібен продюсер?! Хай митці творять, а про ринок збуту, організацію виставок, популяризацію, подбає менеджер.

Тепер у Людмили Кубяк є власний салон, відремонтований її руками з допомогою друзів. Про нього знають вже за океаном. На черзі — організація майстерні, у якій турист сам пробуватиме виготовити глечик чи виткати гобелен...

Нещодавно Людмила і громадська організація «Суспільна служба» вшановували літніх художників, поетів, вишивальниць, котрі нечасто тепер бувають на людях. Треба було бачити їхні щасливі обличчя.., ***повідомляє наш позаштатний кореспондент Віра ШПИЛЬОВА.***

Черкаси

Витинанки є і в японців

У цьому переконалися майстри української витинанки, познайомившись із виставкою творів мистецтва Японії, яка відкрилася в Черкаському художньому музеї.

Живопис у гравюрі на дереві, аплікація, ляльки, витинанки (цікаво, що на одній зображена Софія Київська) викликали захоплення черкаських шанувальників прекрасного. Це було перше знайомство з культурою Країни Сходу Сонця, яке стало можливим завдяки сприянню Посольства Японії в Україні, ***повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.***

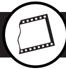
Фотофакт

У Біловодську Луганської області завершується реставрація Святотроїцького монастиря — пам'ятки архітектури минулого століття.



Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Для розуму і з розумом


Десята муза

27—30 вересня у столичному Будинку кіно тихо й непомітно пройшов іще один камерний кінофестиваль —перший відкритий фестиваль-майстерня виняткового кіно «Українські альтернативи». Експеримент, зініційований кінокритиком Олександром Рутковським, насправді виявився досить неоднозначним починанням.

Головне — так і лишилося незрозумілим: для кого проводили і чого хотіли досягти цим фестивалем. Кілька закритих показів у Будинку кіно, на які, як відомо, приходять переважно одні й ті самі особи: завсідники Будинку кіно, всюдисущі студенти кіно- і телефакультетів, нечисленна преса і особливо настирні шанувальники кіно, яких не лякає суворий контроль на вході. Та й добір самих кінокартин залишив неясну підозру, що новоявлений фестиваль просто нашкріб їх по сусіках культурних представництв посольств в Україні країн—членів Європейського союзу. Бо майже всі фільми (причому далеко не першої свіжості) уже демонструвалися в рамках кінопрограми цих посольств у тому самому Будинку кіно і кількох столичних кінотеатрах. Тому французькі картини «Романс» Катрін Брейа та «Чудова робота» Клер Дені, нашумілий фільм Тіма Ротта (Великобританія) «Зона воєнних дій» глядачі зустріли як старих знайомців. Крім того, абсолютно неймовірним чином до програми вписався останній фільм Олександра Сокурова «Тілець». Його українська прем'єра відбулася в одному зі столичних кінотеатрів у рамках автономної ретроспективи російського режисера. Здавалося б, при чому тут фестиваль пана Рутковського: купуй квитка — й дивись! І, нарешті, єдиний вітчизняний фільм «Другорядні люди» одеського режисера Кіри Муратової демонстровано в тому самому Будинку кіно принаймні двічі.

Либонь, розгадку феномена «фестивалю альтернативного кіно у країні без кіно» слід шукати у словах самого Олександра Рутковського, який наголосив, що це його дітище — не фестиваль фільмів, а фестиваль ідей. Тобто головна ідея починання — пожвавити й акумулювати розпорошену та епізодичну діяльність столичних кінокритиків, аби ті, хоча б на чужому матеріалі (за браком власного), спробували виробити певну концепцію перспектив рідного українського кінематографа, так би мовити, вказати йому шлях, узагальнивши досвід чужих майстрів. Тому фестиваль лише зібрав докупи «поживу для розуму», виділивши в загальному потоці «масового кіно» найцікавіші нестандартні стрічки, Що з того вийде, покаже час: члени робочої групи, до складу якої увійшли режисер Юрій Терещенко, філософи Сергій Кримський, Тетяна Суходуб, письменники Андрій Курков, Оксана Забужко, Сергій Дяченко, президент Асоціації кінокритиків України Сергій Тримбач та інші поважні особи, обіцяють невдовзі коли не видати свій епохальний опус окремою книжкою, то хоча б опублікувати на сторінках преси. Хоча ті, для кого призначені оті розмірковування, а саме нинішнє покоління режисерів, котрі якимось чином знімають, найімовірніше, не приймуть цю працю хоча б через вихідну тезу про відсутність ідей у сучасному вітчизняному кіно.

Ідеї є! Нема коштів, не розвинута кіноіндустрія, не відпрацьовано механізми, що давали б змогу зняти добротну картину так, щоб мати з неї зиск. Та й сама кіноситуація у країні залишає бажати кращого, якщо у столиці глядач почасти вже готовий дивитися «Фестивальне кіно», то в глибинці не бачать навіть «масового». На цьому тлі міркування на теми «другорядних людей», «перспектив українського кіно «про це», викривально-критичної «чорнухи» на вітчизняному екрані видаються, принаймні, по-дитячому наївними.

Хоча, безперечно, певною мірою фестиваль дав змогу «тим, хто не встиг», подивитися справді гарне європейське кіно, перетворивши цими днями Будинок кіно на так званий «кінотеатр повторного фільму». Та й столичні кінокритики отримали нагоду зайнятися своєю безпосередньою роботою: все-таки, що не кажи, фах зобов'язує. Дивитися і критикувати. З розумом.

Анастасія ЯГУЖИНСЬКА.

Кому букети, кому епітети


Диктатура моди

Кожного разу після спалаху, напевне, однієї з найяскравіших подій світського життя столиці —чергового тижня прет-а-порте «Сезони моди» (дуже вже швидко пролітають ці чотири модні дні) — дивуюся такому. Ось ідуть вони — тендітні моделі у дорогому вишуканому вбранні, розфарбовані й розпатлані згідно з останнім віянням жартівниці-моди та її творців, — і все начебто в ажурі. Але попри це, приголомшливе враження від одягу (ах, яка цяця!) залишилося тільки після кількох колекцій.

Чомусь у цьому калейдоскопі стилів, образів, ідей, одні колекції вражають розкішшю матеріалів, інші —ексклюзивністю прикрас чи стильністю взуття. Деякі дизайнери виграють за рахунок вдалої інтерпретації образу, знайденого десь на задвірках історії. Інші зробили ставку на оригінальність крою і конструкції. Є й такі, покази яких з-поміж інших вирізнилися активною підтримкою прихильників та постійних клієнтів.

По суті, мало хто з метрів вітчизняної моди також подбав, аби нинішні осінь і зиму ми зустріли в теплому й зручному одязі, але всі вони підкоряли прагненням зробити нас модними й привабливими.

У результаті загальних зусиль враження від 15 колекцій, представлених дизайнерами і торговими марками, поступово вирівнялося, створивши певну мозаїку — геть не монотонну, але дещо фрагментарну. Як то кажуть, «без фурору і позору». Відсутність новаторства в сучасній світовій та українській моді львівський модельєр Оксана Караванська пояснила тим, що нині у моді — безліч стилів, і єдине, що залишається дизайнеру — це створювати нові жіночі образи. Хіба що винайдуть абсолютно унікальний матеріал за новими технологіями, який стане справжнім відкриттям і джерелом натхнення для кутюр'є.

У будь-якому разі, про запропоновану нашими співвітчизниками моду не можна сказати, що її підгледіли (хоча нині про найсвіжіші «фешон-вітри» з Парижу неважко довідатися будь-кому за півроку наперед). Українська мода цього сезону вийшла досить еклектичною, зануреною у себе кохану, а також у народну естетику.

Юлія ПОТАПЕНКО.

Мода в обличчях і тенденціях.
Хвиля перша, «етнічна»

Київський дизайнер **Лілія ПУСТОВІТ** ніколи не скаржилася на «нерозуміння» своїх колекцій: зазвичай публіка сприймала її творіння із захватом. Хоча зізнаюся, що мене найбільше вразила саме нинішня колекція. Дизайнер у притаманній лише їй манері пограласяз прямокутником: зробила його основою кроєння одягу й навіть взуття.



Цим Ліля віддала дань землеробській культурі Поділля та Буковини, угледівши в ній, хоч як це дивно, багато спільного із китайською культурою. Той самий крій шароварів, невід'ємний пояс як основа одягу. Але справжнім хітом став колір — чорний від асфальтно-сірого до оксамиту ночі. Легкий і виразний, він був так само живий, як земля після пахоти.

Акцент — на поясі: буковинські, виготовлені у 20-х роках. Матеріали — атлас, вельвет. Прикраси надано Машою Арчер.

Львів'янка **Роксолана БОГУЦЬКА** лише на п'ятому році роботи відчула у собі сили звернутися по натхнення до народного, щирого, українського. Її колекція «Чорногора» — варіації на тему Гуцулії, мешканці якої віддають перевагу одягу зі шкіри й хутра (улюблених матеріалів модельєра).



Роксолані вдалося поєднати елементи давнього одягу, візерунки, лінії і створити колоритний образ сучасної жінки. Колекція насичена гуцульськими орнаментами, використано вишивку, прикраси з металу, бісеру, скла.

На знімках: леді в чорному від Лілії Пустовіт (фото Віктора ПОБЄДИНСЬКОГО (УНІАН)) та гуцулка від Роксолани Богуцької (фото В'ячеслава МАЄВСЬКОГО, агентство «ТІМ»).


Актуальне інтерв'ю

70-річна студія шукає... багатих друзів

У будинку, де знаходиться студія хронікально-документальних фільмів — колишніх стовпів радянської кіноіндустрії — пожвавлення. Фіксують на плівку історичну подію. Знімають своє приміщення, яке не ремонтувалося більш як 60 років. Керує зйомками сивий вусань у спецівці. Звертаюся до нього:

— Що тут відбувається?

— «Жизнь бурлит». Усе гаразд. Нам — сім-де-сят!

— А ви...?

— Олександр Коваль, на превеликий жаль, директор кіностудії. Зрозумійте, сьогодні бути директором — самогубство.

— Як ви виживаєте?

— Сам не знаю. Навіть наше міністерство не знає, чому ми ще досі не вмерли.

— Ви їм пишете?

— Пишемо-пишемо. Кожного дня.

— Вам відповідають?

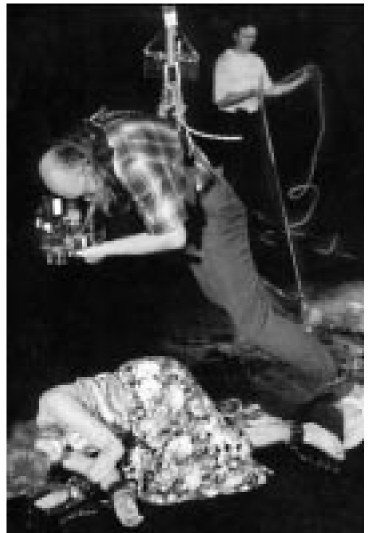
— Усно. Ви ж знаєте, що культура в нас фінансується за залишковим принципом. Якщо лишилися решітки —копійок зо 20 нам перепаде. Хоча нині ми, нарешті, трохи вирівнялися із зарплатою. Щоправда, вона мізерна. Тепер щодо плівки: «Свеми» немає, «Шостці» — «лапті» (геть немає. — **Прим. авт.**). Перейшли на «Кодак». Вартість однієї коробки — 658 доларів, а вистачає її на 10 хвилин зйомок.

— Щось зняли цього року?

— Дещо вдалося. У роботі сім фільмів. А студія розрахована на 600 частин на рік (частина — це десятихвилинний фільм). Я запускаюся у стрічку «Гамлет із хепі-ендом», де буду і режисером, і оператором.

— Хто вас підтримує?

— Меценатів, на жаль, немає. Хоча Ющенко, коли був



прем'єром, нам дещо підкинув. А для меценатства в країні нема законодавчої бази. Документальне кіно — літопис держави. Воно не може бути прибутковим. Хто з наших товстосумів підтримає «голос совісті», як називають документалістику? Щодня до нас приходить хтось від «олігархів» з рулеткою — приміряється до приміщення.

Є в нас мрія-прожект. Об'єднати зусилля кіношників і телевізійників, створити Державний інститут екранних мистецтв.

Ірина АНДРІЙЧУК.

На знімку: На «Укркінохроніці» завершилися зйомки ігрового фільму за мотивами есе Оксани Забужко «Хроніки від Фортінбраса». Незабаром він демонструватиметься на кінофестивалі «Молодість». Сценарист і режисер — Оксана Чепелик розповість історію дівчини, яка вміє знаходити неприємності на свою голову.

Фото Володимира ПІКИ

Редактор номера Сергій ЛАВРЕНЮК.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311185.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України